

# thiếu nhi

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

Chủ nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG    Chủ biên : NHẬT-TIẾN

Họa soạn : 159, Thiệu Trị (Phủ Nhuận) Saigon — Đ.T. 42.152

Cơ sở phát hành : 62 Lê Lợi, Saigon — Điện thoại 20.348





# Hộp Thư

**CHỊ ĐỖ PHƯƠNG KHANH** trả lời

**Em Nguyễn - Hữu - Sang Quảng - Ngãi:** Chị đã gửi thẻ cho em. Cứ gửi bài về em nhé.

**Em Thanh - Hồ Saigon:** Chữ em đẹp quá xá. Đừng lo nghe em. Thiếu Nhi còn phải tiếp tục đi khi mà còn có các bạn thương mến T.N như em.

**Em Như - An Gia Định:** Thi tay em chính là Tay Ngọc đó. Bàn tay nào biết làm việc công ích, làm việc với một tấm lòng yêu thương, vì mọi người, làm để cho mọi người được hạnh phúc, chính đó là bàn Tay Ngọc. Em làm thấy hơi khá đúng. Tuổi thơ của chị may mắn là được yêu vui, cảm ơn Thượng Đế. Đừng quá tin ở số mạng mà trở thành kẻ lười biếng ngồi gờ cày chờ trái rụng vào miệng. Chị có đọc câu: «Hãy tự cứu rồi trời cứu», đúng lắm đấy. Tuổi thơ của em vậy làQUI rồi, em có «niềm vui tràn ngập của bạn bè» thế là sung sướng rồi. Chị cảm thông nỗi buồn không có mẹ của em, nhưng may thay, em còn có ba và cô. Đừng có buồn. Em viết: «Tuổi trẻ không được quyền buồn», chị bằng lòng làm đó em.

**Em Trục Lốc Saigon:** Cuộc đời có nhiều cái tệ như làm em ạ. Nhất là các vấn đề gai góc như chính trị xã hội v.v. Thành ra em cũng đừng quá lưu tâm cho thêm phiền cái đầu. Chị có đọc câu này: «Mỗi người đều có ngay thẳng, thì xã hội sẽ không ngã nghiêng». Vậy đừng lo về phía mọi người, ta hãy tu thân em ạ. Tu thân, tề gia, trị quốc rồi mới bình thiên hạ cơ mà. Người Việt Nam mình rất anh hùng, điều đó đúng, và trong khi hành diện ta cũng phải cư xử sao cho xứng đáng với niềm hành diện đó bằng cách tu thân. Nhưng nhận thực làQUI. Chống mạnh bệnh vực yếu là hành động cao thượng. Em học lại Toàn Lý Hóa các lớp tục, Ngũ, nếu cần thì tới hẳn lớp riêng mà học cho có căn bản, sau này sẽ khỏi đuối. Em tá vậy, chị tưởng tượng thấy em chung có xấu tí nào. Về lại xứ đâu có hề gì. Nhất là con trai thì lại càng chẳng cần để ý đẹp, xấu em ạ. Em cứ coi con gái như là con trai ấy chứ sao lại sợ họ dễ phải nhịn khát. Em ơi, ông Án Tử lừng danh trong sử Trung Hoa giống y con khỉ. Ông Mạc Thạch Chi cũng xấu lắm (sử nói thế). Ngửa mặt nhìn

thăng lên, không có gì đáng mặc cảm hết, em nhé.

**Em Mây - Thu Phú Nhuận:** Chị cũng muốn tổ chức các em đi làm công tác xã hội, ngặt vì vấn đề đi chuyên phiên phức quá, nên chị chưa biết tính sao. Chị sẽ gửi tới em cuốn H.T. Em để thương qua đi chứ.

**Em Nguyễn - Hồ Nguyễn Đà Nẵng:** 600đ thôi em. Lúc nào buồn, đứng ngồi không, tinh thần sẽ càng xuống. Em thử tới các cơ quan từ thiện xem có giúp ích gì được không. Không có bàn tay nào đủ to để che cả mặt trời. Nhưng nhiều bàn tay sẽ tạo thành bóng mát, có phải không em trai?

**Em Huỳnh - Nhật - Vĩnh - Khuyên Qui Nhơn:** T.N không giới thiệu các em với nhau để tránh phiền cho các em. Em gửi Triền lăm nụ cười về đi nhé.

**Em Nga Saigon:** Em để thương và tâm hồn thật là trong sáng. Chị rất cảm ơn em đã cố động cho báo của mình được thêm nhiều độc giả. Mong em cứ hồn nhiên như thơ em viết cho chị đó em.

**Em Võ Việt - Tân Long Kiến:** Tội nghiệp chủ bé của chị, đạp xe tới 8 cây số lặn để ra tận tỉnh mà mua Thiếu Nhi thì có cực không cơ chứ. Em dặn sếp báo trước đi, họ sẽ mua thêm cho khỏi thiếu em nhé.

**Em Phạm - Đình - Thái Tam Kỳ:** Nhà sách đã gửi, chắc hôm nay em nhận được rồi phải không em. Người tốt bụng, hay giúp đỡ như em không thể có đơn đầu mà.

**Em Thái - Minh - Lan An Giang:** Cuốn Pháp văn em gửi mua hiện nay đã hết. Cuốn đó nội dung tương tự, em vui lòng nhé.

**Em Vĩnh - Phương Di Linh:** Học bài buổi sáng tốt nhất vì lúc đó trí óc đang minh mẫn, nhờ sau một giấc ngủ, em đã lấy lại được sự thoải mái và sáng suốt. Em hoàn lại tòa soạn thêm 150đ tiền cước phí bảo đảm em ạ.

**Em Huỳnh - Phương - Được Tháp - Châm:** Số báo Xuân là quà của T.N gửi tặng, em khỏi trả tiền. Báo Nhi Đồng chưa thể ấn hành được vì tình trạng báo lãnh mệnh lệnh nay chưa được khỏi quan em ạ.

**Em Lê - Ngọc Đà Nẵng:** Chị rất tiếc không đăng tới nhần, em đừng giận em nhé. Chị đã gửi báo đảm bảo Hương Thu tới em, em gửi về 100đ là đủ rồi.

**Em Hoàng - Phương Nha Trang:** Gửi bài và gia nhập G.D.T.N là 2 việc hoàn toàn không liên hệ. Em cứ gửi bài về mặc dù em không ở trong G.D.T.N. Về câu hỏi thắc mắc của em, quá tội nghĩa thành ra chủ B.K. dầm ra thắc mắc vì không biết em hỏi gì.

**Em T.H. Saigon:** Em phải coi lại bài viết thư nơi mục V.H. số 6 và số 7. Em viết bằng mẫu giấy tệ quá, gửi chủ N.T như vậy, coi không lịch sự. Về vụ sức khỏe, liệu nay tòa soạn chưa tổ chức được em ạ.

**Em Như - Uyên Chợ Lớn:** Chủ N.T vẫn khỏe, chủ gửi lời cảm ơn em. Chị đã gửi báo đảm bảo cuốn Hương Thu rồi em.

**Em Nguyễn Mao - Phan Thiết:** Đã gửi thẻ ra rồi đó em.

**Em Cẩm Văn - Phan Thiết:** 13 tuổi học lớp 7 không phải là quá dở đâu, cũng là đúng hạn tuổi đó. Về lại điều cần là học khá hay kém trung lớp. Chữ ngồi lớp cao mà học kém quá thì có khi còn thua người ngồi lớp dưới mà học lực khá. Có bài gửi chu báo hay không có bài chị đều quý mến như nhau. Lòng yêu qui này sinh bởi tình cảm đối với nhau hơn là bởi tài năng em ạ.

**Em Huỳnh công Châu - Qui Nhơn:** Rất cảm ơn sự nồng nhiệt đán bích chương của em, chị đã gửi. Các em ở Ninh Hòa thì hẳn chủ Nhật Tiến là Sư Ông. Lớp em lại hẳn chủ là Hippo, chẳng biết các em sẽ còn sáng tác ra những cái mũ gì để chụp cho chủ nữa đấy chứ. Chị có xin ảnh chủ đùm các em nhưng chủ bảo chủ không tặng ảnh để các khối óc phong phú của các em được tự do tưởng tượng.

**Em Lương - Văn - Ninh Nha Trang:** Khi có gói đồ gửi tới, nhân viên bưu điện sẽ gửi giấy báo, và em sẽ tới lãnh. Ở ngoại quốc thì nhà bưu điện giao tận nhà người nhận, nhưng v.v. mình đang thiếu thốn đủ thứ em ạ. Nếu không nhận được thẻ gia đình, em gửi hình khác nhé.

**Em Hoàng - Phương Biên Hòa:** Tán toàn học là môn học, chứ Bách Khoa để có giải thích, chứ không phải là môn để chơi. Bao của mình là chơi mà học, học mà chơi cơ mà, phải không em. Chuyện làm mưa bão nhân tạo cho cả một vùng rộng lớn là

(xem tiếp trang địa sau)



# thiếu nhi

Chủ nhiệm: NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG — Chủ biên: NHẬT TIỀN

Tòa soạn: 159 Thiệu Trị (Phủ Nhuận) Saigon Điện Thoại 42.152

Cơ sở phát hành: 62 Lê Lợi — Saigon Điện thoại 20.348

## Mục Lục

BÀI	TRANG
— Thư chủ nhiệm của Nguyễn Hùng Trương	1
— Thắc mắc của em Bách Khoa phụ trách	2
— Văng trăn búp bê truyện ngắn Nhật Tiến	3
— Tơ Tằm Đàng Linh sưu tầm	6
— Triền lăm nư cười	7
— Giải trí: Ô chữ, dễ vui	8
— Áo thuật,	
— Gân mực thi đen	10
— Văn Việt phong cách	
— Xếp giường cho búp bê của Rong Hồng	12
— Tiềm vọng kính của Trần Việt Cường	13
— Trang kỹ thuật của Bình Electronic phụ trách	14
— Alfred Nobel sưu tầm của Trịnh Công Truyền	15
— Vườn Hồng	16
— Đỗ Phương Khanh phụ trách	
— Bước trong vườn	18
— Dự thi sáng tác	19
— Chị của Hán Ly	
— Lịch sử Áo thuật của Hồng Nghĩa	20
— Bài luận nhất lớp	21
— Học hỏi: Con cóc của Lê đương Thạch	21
— Người Việt Nam chơi đá banh từ lúc nào? của Vạn Lý	22
— Nguyễn Tri Phương	23
— Trần Linh Nga sưu tầm	
— Mạo hiểm Mỹ Châu	24
— Alexandre Graham Bell	26
— người phát minh ra điện thoại Văn Việt sưu tầm	
— Tân toán học	
— Bách khoa phụ trách	29
— Cây nhân sinh	31
— Hoa Tường Dung kể	
— Đường lên núi Thiên Mã của Nhật Tiến	32

TRANH BÌA  
B'JOM TRONG VƯỜN  
của VI VI

## THƯ CHỦ NHIỆM GỬI CÁC EM THIẾU NHI



### Các em thân mến

Cách nay không lâu, báo chí thủ đô có đăng tin một nữ sinh đi học về bị cướp lột sạch nữ trang quý giá mang theo mình và bị đả thương nặng nề, bình tình hết sức nguy kịch, e khó sống.

Tin tức này làm chúng tôi nhớ chuyện khi xưa nhà hiền triết Hi Lạp, Epictète, cũng bị mất đồ. Nhà hiền triết này có tiếng thích sống bình dị. Ông ta sống đơn giản đến nỗi trong căn nhà nhỏ của ông ta chỉ có một cái giường cây cũ kỹ, một cái bàn xấu xí, một ít sách và cái đèn bằng sắt để xem sách ban đêm. Vậy mà một đêm nọ, ăn trộm lại đến lấy mất cái đèn sắt của ông ta.

Mất đèn, ông cho là lỗi tại ông dùng cái đèn sắt làm cho lên trộm sanh lòng tham. Ông liền mua một cái đèn bằng đất giá rẻ mạt và từ đó, ông không bị mất gì nữa.

Lão Tử có nói người khéo có của quý làm như không có gì, người tài cao, dụng mạo phải như người ngu, mới khỏi lụy đến thân.

Trong truyện Tam Quốc, Dương Tu vì sợ ý đồ cho Tào Tháo thấy sự thông minh của mình nên bị Tào Tháo hãm hại vì đố kỵ. Trái lại, Lưu Bị luôn luôn tỏ ra là người bất tài, không có chí lớn, được Tào Tháo đề gien, sau này Lưu Bị mới làm nên sự nghiệp.

Nhiều con thú sống ẩn náu tận rừng sâu mà cũng bị loài người săn đuổi để giết vì bộ lông đẹp tươi của chúng.

Người ta có tiền của hoặc có địa vị, tài cao, thông minh, mà ưa khoe khoang sớm muộn gì cũng gặp phiền lụy.

Người phụ nữ thích phô trương sắc đẹp của mình thường là mối ngon của những kẻ bất lương.

Người ta kể chuyện có người nhà giàu nọ chết, chôn rồi nhưng vẫn chưa được yên thân, vì bị tên đạo tặc đêm đến, đào lên để gỡ lấy của quý mang theo mình, đập nát mặt để lấy viên ngọc ngậm trong miệng.

Ông Lữ Khôn, nhà triết học Trung Hoa, có nói: Con voi vì ngà, ve sầu vì tiếng, đom đóm vì sáng mà đều hại thân. Người biết yên thân không quý trọng cái gì rực rỡ.

### Các em thân mến

Các em nếu được may mắn sinh trong gia đình giàu sang hoặc được diễm phúc thông minh, học giỏi hơn các bạn của các em, các em cũng nên nhẫn nhịn để được mọi người quý mến.



Các em nên ghi nhớ lời nói đầy kinh nghiệm của nhà tư tưởng Pháp, ông Montesquieu : Tôi nhận thấy rằng muốn thành công ở đời thì một người phải tỏ ra bên ngoài giống như một kẻ ngu độn, nhưng sự thật phải khôn ngoan.

Thân mến  
**NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG**

# THẮC MẮC CỦA EM

**Tiểu sử KHÁI HƯNG**



**KHÁI HƯNG THỜI KỲ SANG TÀU LÀM CÁCH MẠNG**

Trong số các Thắc Mắc của các em gửi về, tòa soạn nhận thấy nhiều em cần tìm tiểu sử các văn nghệ sĩ để làm tài liệu thuyết trình trong lớp. Vì vậy mỗi kỳ trên mục này, Bách Khoa sẽ sưu tầm giúp các em tiểu sử một nhà văn hay nhà thơ mà khỏi cần đăng tên những em có lời yêu cầu. Vậy các em theo dõi thường xuyên mục này để sẽ có một sưu tập đầy đủ về các văn nghệ sĩ rất hữu ích dùng làm tài liệu sau này...

B.K

**KHÁI HƯNG** tên thật là Trần Khánh Giư sinh năm 1896 tại làng Cồ Am Huyện Vĩnh Bảo, Tỉnh Hải Dương. Ông là con cụ Tuấn Phú Trần Mỹ, và là anh (cùng cha khác mẹ) của nhà văn Trần Tiêu. Thuở nhỏ theo nho học, sau theo tây học, đậu tú tài Pháp ban Triết và đi dạy học (giáo sư trường Thăng Long Hà Nội).

Trong thời gian đi dạy học, Khai Hưng có viết cho tờ Phong Hóa của Phạm Hữu Ninh. Nhất là ở trường

Thăng Long, Khai Hưng đã gặp Nhất Linh và trở nên một đôi bạn chí thiết.

Năm 1932, Phạm Hữu Ninh trao tờ Phong Hóa cho hai người. Nhất Linh và Khai Hưng đã đem toàn lực ra xây dựng cho cơ quan này.

Thoạt đầu Khai Hưng viết nghị luận, sau nhờ sự khuyến khích của Nhất Linh, Khai Hưng chuyển hướng quay ra viết truyện ngắn.

— Năm 1933 truyện dài đầu tiên của Khai Hưng ra đời, đó là cuốn Hồn bướm mơ tiên được hoan nghênh nhiệt liệt. Từ đó ông viết rất đều tay, rất nhiều, về mọi thể loại : truyện ngắn, truyện dài, kịch, truyện nhi đồng, xã hội...

— Năm 1939, do biến chuyển của thời thế, nhóm Tự Lực Văn Đoàn nghiêng về chánh trị. Nhất Linh lập đảng Đại Việt Dân Chính. Khai Hưng tham gia phong trào này.

— Năm 1940 ông cùng nhà văn Hoàng Đạo (em ruột Nhất Linh) bị mật sang Trung Hoa để liên lạc với các đảng Cách Mạng ở ngoại quốc.

— Năm 1941 ông cùng Hoàng Đạo, Nguyễn Gia Trí (một họa sĩ nổi danh) cùng nhiều đồng chí bị bắt tại Hà Nội, sau bị phát vãng lên lao xá Vụ Bản thuộc châu Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình.

— Từ năm 1943 thì ông bị giải về quản thúc ở Hà Nội.

— Tháng 5 năm 1945 ông cộng tác với Nguyễn Tường Bách cho ra tờ Ngày Nay Kỳ Nguyên Mới làm hậu thuẫn cho Nhất Linh trở về nước (khi đó Nhất Linh đang ở Trung Hoa với cụ Nguyễn Hải Thần).

— Tháng 9 năm 1945 Khai Hưng viết trên tờ Việt Nam, một nhật báo cơ quan của V.N Cách Mạng Đồng Minh Hội.

— Tháng 12-1946, chiến tranh Pháp Việt bùng nổ, ông bỏ Thủ Đức tản cư về quê vợ ở Nam Định. Nhưng mới về được vài ngày thì bị Công an Việt Minh bắt và đem thủ tiêu một cách mờ ám. Bà Khai Hưng buồn rầu, mắc bệnh đau tim và cũng mất tại quê nhà hồi 1954.

(XEM TIẾP TRANG 30)





# VÀNG TRÁN BÚP BÈ

Truyện ngắn NHẬT TIẾN

«Loan ơi, Trinh ơi, tao phải về quê bất ngờ chịu tang bà ngoại. Có lẽ ít nhất là một tuần mới ra được. Tao gửi bài Hình Học, tới thứ ba này giờ ông S. góp giùm tao. Chứng nào tao về sẽ dễ dành cho tụi bay thật nhiều trái cây: xoài này, khóm này, măng cầu này. Đã thêm rõ ràng chưa? Chắc nhỏ Trinh mới nghe thấy thế, mắt đã sáng lên như đèn pha ô-tô rồi. Còn nhỏ Loang giờ hờn. Tới giờ «cú móm» mà bay phả như tuần trước thì khi tao về tao cho bay móm luôn. Tội nghiệp ba «móm» của tao quá hả!»

Quốt bay  
VÂN

Lá thư do Vân nhờ thằng Tin đem vào lớp học sáng hôm nay, chắc giờ này đã đến tay tụi nó. Vân rùng mình nghĩ đến hai giờ học đầu. Cả lớp chắc đang nghệt thờ vì sự truy bài khắc khe của ông giáo sư vạn vật. Nhưng gió hai bên cánh đồng lúa qua cửa kính xe hơi khiến Vân có cảm giác chắc chắn là mình đã thoát ra khỏi cái bầu không khí nặng nề đó. Bây giờ, những khuôn mặt lo âu, những cặp mắt lăm lét; những cái miệng xinh xắn lên lút lăm nhăm bài học và tấm hàng đen đặt ngay ngắn trên tường một cách buồn nản, nó; chung tất cả lớp học đều như mất hút ở lại đằng sau mỗi lúc một xa

theo tốc độ vun vút của chiếc xe đang chồm chồm nuốt nghiêng ngáu con đường đã bắt đầu chói lóa ánh nắng. Tâm hồn của Vân bỗng nhẹ nhàng thư thái hẳn lên. Nhưng lúc này Vân muốn được nghe một bản nhạc hùng hay ít nhất cũng muốn được cất lời lên ca một vài câu gì đó trong một bài hát vui tươi. Ước muốn nhỏ bé quá, nhưng cũng không thể thực hiện ngay lúc đó được. Bởi vì xe vẫn đang vun vút chạy và má Vân thì đang ngồi dầm chiêu ở ghế bên cạnh. Chứng đó Vân mới nhận ra rằng Bà ngoại của Vân đã mất và trong hoàn cảnh ấy, biểu lộ một vẻ mặt vui tươi là mắc cái tội hất hiệu, bất mục. Nhớ tới đó, Vân bèn vội vàng ngồi ngay ngắn lại, giơ tay vuốt những sợi tóc lòa xòa ở bên má và Vân cố gọi lại hình ảnh của bà hồi Vân còn ở quê nhà. Nhưng hình ảnh hiện ra ở trong óc Vân mờ nhạt quá. Kỷ niệm giữa Vân và Bà thật là ít ỏi. Vân theo Bà, Má lên tỉnh từ hồi Vân học lớp nhì. Năm nay Vân đã là nữ sinh đệ Tứ. Sáu năm liền trôi qua trong bầu không khí sinh hoạt ồn ào ở tỉnh đã làm tan loãng hết mọi kỷ niệm êm đềm ngày xưa. Hơn nữa, ngày Vân còn nhỏ ham chơi, suốt ngày, Vân chỉ gặp Bà có hai lần vào hai bữa cơm. Bà dáng người mảnh khảnh và cao. Mái tóc bạc. Nước da đen, nhăn nhúm. Tuy Bà đã già nhưng vẫn còn ham công việc.

Rất ít khi bà có thì giờ rồi ngồi kể cho Vân nghe chuyện cổ tích hay nói chuyện đồng quê. Vân chỉ nhớ bóng dáng của Bà thường hay lui cui ngoài chuồng gà trong kho thóc hay ngồi cặm cụi khâu ở thềm đất. Bà ít khi mắng Vân và Vân cũng chẳng hay làm bà phiền lòng. Những kỷ niệm buồn tẻ ấy không tạo thành những tiếng động nhỏ trong tâm hồn phẳng lặng của Vân. Vì thế khi thấy Má khóc lúc được tin bà mất, Vân thấy thương má hơn là thương Bà. Hình như má buồn và ân hận lắm. Má cũng lâu lắm chưa về quê. Khi Bà mất, Má không ở bên cạnh. Hồi năm ngoài, khi nghe tin ở quê không yên ổn. Má có nhân người mời Bà ra tỉnh ở, nhưng Bà không đi. Má cũng không về đón. Mặc dầu má biết rằng có về Bà cũng chẳng chịu rời

thieu nhi/ 3



làng cũ mà Má cũng vẫn ăn hận là đã không đích thân về mời Bà một lần. Cho nên khi Bà mất, Má khóc ghê lắm. Và mặc dù là năm thi của Vân, Má cũng bắt Vân về chịu tang ở ngay quê nhà.

Vân và Má xuống xe ở Phan-Thiết thì phải chuyển đồ sang thuyền. Đường xá mất an ninh ở từng khúc cho nên xe không chạy thẳng một mạch được như ngày xưa. Thuyền đi hơn giờ thì ghé vào cửa Vạn. Ở cửa Vạn lại phải lên xe Lambretta đi một quãng mới đến bến cây số nữa mới về đến nhà. Khung cảnh ngày xưa trước mắt Vân bây giờ khác hẳn đi. Nhà cửa tiêu điều. Dân cư thưa thớt. Vết tích của chiến tranh còn in rõ trên những ngôi nhà đổ nát, những bức tường loang lổ vết đạn và những hố bị đạn cây lôm xuống thành những vũng xám vừa đen vừa rộng.

Bao nhiêu ý nghĩ của Vân về quê ngoại từ lúc ra đi, đến bây giờ hoàn toàn thay đổi hết. Những vườn cây xanh đầy bóng mát, những quả chín chiu nặng trong từng khóm lá, những bông súng các cô thôn nữ quay nước bên bờ giếng và tiếng hò văng vẳng từ đầu <sup>đó</sup> vọng về xen lẫn với tiếng <sup>đó</sup> vọng về buổi trưa, tất cả chỉ còn là những hình ảnh được vẽ vời trong tiểu thuyết. Không, quê hương Việt Nam bây giờ đau khổ lắm. Đêm đêm tiếng súng âm ỉ vọng về. Những trái hoa châu từ một đồn bốt đầu đó bắn lên nom đẹp một cách nghiêm trang và chết chóc. Vườn tược thiếu người trông nom nên tiêu điều hẳn đi. Những mái tranh úớt ngày mưa ngày nắng càng thêm xơ xác, tiêu tụy. Những người còn ở lại trong làng thì chỉ toàn là đàn bà và con trẻ. Đàn ông, trai tráng không theo bên này thì cũng đã qua bên kia. Một vài ngày lại có tin một người ngã xuống. Mỗi tháng lại có tin xe có trúng mìn trên khúc đường đi Phú Hy, Phú Hiệp. Vào nhà nào cũng thấy bày bàn thờ và những vành khăn trắng. Người chết còn trẻ lắm. Những văng trán phẳng, những cặp mắt đen hiền từ, những nụ cười phẳng phất trên những tấm ảnh trong khuôn kính sạm bất hương tất cả chẳng chứng tỏ gì là người chết đã *thiếu nhi / 4*

trải qua những trận chiến đấu kinh hoàng trước khi nhắm mắt.

Trước những sự thay đổi gần như hoàn toàn khác biệt với các ý nghĩ của Vân, Vân bỗng so sánh cuộc sống nhàn nhỡ, vô tư của mình với cuộc sống ở đây. Đột nhiên Vân có cảm giác như mình vừa ở một cái hộp bé nhỏ chui ra, ngược mắt nhìn lên bầu trời. Quê hương đã đến thế rồi ư? Mười mấy năm khói lửa đã thật sự mang đến những cái kết quả cụ thể là như thế rồi sao? Ồ, ngày trước Vân vẫn thường nghe nói đến chiến tranh mà chẳng có ý niệm gì về chiến tranh. Đọc báo thấy người chết mà Vân chẳng có ý niệm về những con số vài trăm sau mỗi trận đánh.

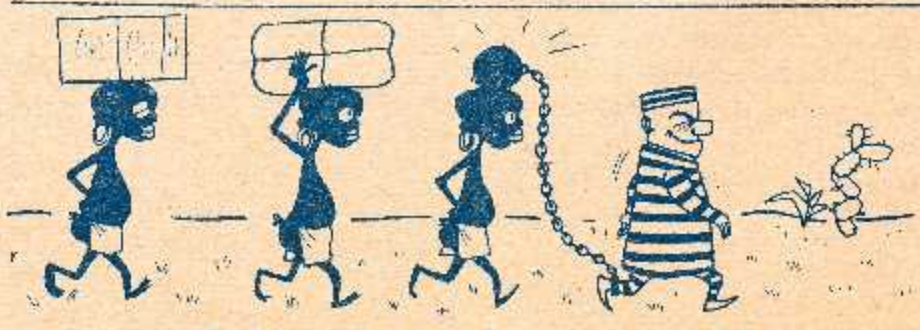
Nhưng bây giờ Vân tưởng tượng mỗi nhân mạng là có một cái bàn thờ, mỗi bàn thờ hẳn lại có một người vợ trẻ, những đứa con côi. Chỉ cần nghĩ như thế, Vân cũng không thể nào chịu đựng nổi cái cảnh kinh hoàng bỗng nổ tung ra trong đầu óc bé nhỏ của Vân rồi.

Hôm đưa đám tang Bà xong thì Má ốm. Di Thảo giữ Má lại không cho về. Người Má nóng rực. Nước da của Má xanh rờn. Vân phải lên cửa Vạn đánh dây thép về cho Bà hay là sẽ về trễ vài ngày. Lúc về, ở trên xe Lambretta, Vân ngồi đối diện với một em bé. Nó chừng lên bảy. Nước da trắng ngần. Cặp mắt thật to và đen lay lay. Mái tóc Nhật bản, cắt ngắn mấp mé vành tai khiến khuôn mặt của nó càng bầu bĩnh dễ thương. Vân ngắm nó không chán mắt. Mà cô bé cũng tò mò. Vừa tò mò lại vừa hay mắc cỡ. Mỗi lần Vân nhìn thì nó quay đi.

Còn khi Vân giả vờ lơ đãng nhìn ra những bụi ruối dại bên đường nó

lại dương cặp mắt trong suốt, nước hồ thu, ngơ ngác như cặp mắt nai rừng lên ngắm Vân từ sợi dây chuyền Vân đeo ở cổ, đến bộ quần áo Vân đang mặc, và ngay cả đôi xăng đan mà Vân đang đi cũng làm cho cô bé đến tò mò phải nhìn nữa. Vân không có em gái. Trong nhà có ba anh em thì Vân là út. Vân được chiều chuộng, nhưng Vân lại chỉ thích có một đứa em để chiều chuộng mà thôi. Ngày xưa Vân vẫn thường ước mơ một hình ảnh em gái ngây thơ và bụ bẫm. Thì cô bé ngồi đối diện với Vân lúc này chẳng khác như một nhân vật đã đi từ ý nghĩ của Vân để ra thành con người bằng xương bằng thịt. Những ý nghĩ đó khiến Vân bất giác nhòa một nụ cười. Con bé bỗng lên quay đi, nép đầu vào vai bà cụ già ngồi ở bên cạnh. Bây giờ Vân mới có dịp ngắm đến bà cụ. Mái tóc cụ bạc phơ khuôn mặt cần cỗi nhăn nheo. Tất cả nguồn sinh lực còn lại của cụ chỉ còn dồn vào đôi mắt vẫn đục lờ lờ, thỉnh thoảng lại ngược nhìn cháu gái hiền lộ một nguồn chan chứa thân yêu. Bỗng nhiên Vân nghĩ đến bà ngoại bây giờ đã nằm yên trong mộ cỏ. Và chỉ ở giây phút đó, Vân mới lại tìm thấy cái lý nghĩa cao quý của tình bà cháu mà đã từ lâu Vân không tìm lại được.

Chiếc xe bỗng ngừng ở một chặng đường. Một hai người trên xe đòi xuống. Những sợi chuỗi sợi dây được rờ ra. Chỗ ngồi của Vân không bị vướng víu và Vân cảm thấy thoải mái hơn trước rất nhiều. Nhưng bỗng Vân giật thót người lại. Hình ảnh trước mắt Vân hiện ra làm Vân kinh hoàng. Sợi chuỗi được lôi đi rồi và bây giờ Vân nhận ra cô búp bê xinh xắn của Vân chỉ có một chân. Bàn chân bên này có bé đi một chiếc dép Nhật. Bàn chân bên kia vắng bóng, chỉ còn thấy chiếc gấu quần







hồ hững, buông thõng xuống thấp và lắc lư theo nhịp xóc nảy của chiếc xe trên lộ đá. Nhưng chính sự thản nhiên không chứa chất cảm của cô bé, lại làm cho Vân xúc động nhiều hơn nữa. Vân xóc xa nhìn mái tóc mềm mại, vàng trắng phảng, cặp mắt trong như nước hồ thu và đen lầy, vô tội như cặp mắt nai của nó một lần nữa. Cặp mắt tò mò nhìn xuống của Vân làm cô bé cũng cúi xuống nhìn theo. Hai luồng mắt cũng đi xuống và dừng lại một cách ngỡ ngàng. Vân bối rối ngàng đầu lên thật nhanh và cổ nở một nụ cười thật duyên dáng. Cô bé hồng nhoeo miệng đáp lại. Vân thấy lòng nhẹ như vừa cất xong được một gánh nặng trong lòng. Lần này thì Vân muốn kéo cô bé vào lòng, hôn lên vàng trắng mịn màng và thơ ngây đó để rồi nói với nó rằng :

— Em có biết không? Tâm hồn trong sáng của em mới là ngọc quý. Em hãy vì sự hạnh diện đó mà quên đi sự thiệt thòi mà em phải chịu đựng.

Chuyến xe ngừng lại ở chạng cuối cùng. Tất cả mọi người lục tục đi xuống. Vân thấy bà cụ già đứng dậy, và bây giờ Vân mới nom thấy cái nạng gỗ nằm ngang ở dưới sạp áo bà cụ cúi xuống cầm lên trao cho cô bé. Thản nhiên như thái độ của một kẻ chấp nhận sự thiệt thòi của mình, cô bé đón lấy, chấp chững lên ra cửa xe. Vân vội vàng xuống trước và giờ hai cánh tay ra đón. Cô bé mở to mắt ra ngạc nhiên nhìn Vân rồi

bỗng nhiên nó xóc tay ra ôm lấy cổ Vân. Vân bế bổng nó xuống. Trước khi đặt xuống mặt đường, Vân ghi nó thật chặt. Gò má của Vân ép sát vào má tóc nhật bản mềm mại. Vân muốn nói :

— Chỉ yêu em. Chỉ yêu em vô cùng

Nhưng sự cảm động làm Vân không muốn cất tiếng. Hai người diu nhau đứng sát vào vệ đường. Vân hỏi :

— Em tên là gì ?

Cô bé đáp :

— Dạ, Thu.

— Nhà Thu có xa đây không ?

— Gần.

Vân chỉ về phía bà cụ lúc đó đang soạn đồ ở cạnh xe.

— Bà của Thu đây phải không ?

— Vâng.

— Bà, má Thu đâu ?

— Bà Thu đi trốn. Má Thu chết rồi.

Nói rồi Thu cúi xuống ngó chiếc nạng gỗ và chỉ về mạn Phú Hiệp :

— Mìn ở trên đó đấy chị. Em sợ quá !

Vân bỗng xiết chặt bàn tay xinh xắn của Thu không nói. Nhưng Thu vẫn tiếp :

— Bữa nọ Em dúi theo Má đi Phú Hiệp buôn măng cầu. Em thích coi hai trái cây còn nguyên quả trong vườn. Khi về thì xe bị nạn. Má em chết. Còn em thì gùi đau chân thôi.

Vân bỗng ôm chầm lấy vai của Thu và vô vẻ :

— Đừng nghĩ tới nữa. Bây giờ hết rồi. Bây giờ yên rồi.

Mắt Thu đen lay láy hướng về con đường nhựa chạy dài hun hút dưới ánh nắng và Thu nói tiếp :

— Chưa hết đâu. Chưa yên đâu. Em vẫn sợ quá chị ơi. Trong nhà thương chỗ em nằm có đứa mù cả hai mắt. Bây giờ nó đi Huế Kỳ rồi. Có người nhận nó làm con nuôi. Cũng có một bà xin cho em qua đó, nhưng em còn bà ngoại. Bà ngoại em đó, chị !

Vân nắm chặt bàn tay của Thu hơn nữa, rồi ngược mắt lên nhìn. Bây giờ bà ngoại của Thu đang lễ mễ xách một giỏ đầy đồ vật. Vân vội vàng chạy ra đỡ giùm. Vân nói :

— Ngoại để con xách, con đưa ngoại với Thu về nhà.

Thu mỉm cười :

— Nhà em gần đây lắm chị ơi ! Chỗ cánh cửa gỗ mục có phen đó.

Nói rồi Thu thoăn thoắt đi trước. Vân theo sau, Bà của Thu đi sau chót phen nản :

— Thật làm phiền cô quá.

Vân mỉm cười :

— Có gì đâu, thưa ngoại. Ngoại già rồi, ngoại đi tay không nghĩ cho đỡ mệt.

Tới đầu chỗ rẽ, bà cụ nói :

— Thu về trước, bà ghé vô xóm dúi cái xoong nấu canh rồi bà ra, ghé cháu.

Thu quay lại nhìn bà rồi mỉm miệng cười. Nụ cười hồn nhiên

## VUI CƯỜI

### KHÔN MÀ KHÔNG NGOAN :

Một anh chàng đi ăn sinh nhật người bạn về khuya quá, mà lại quên không báo trước cho cha mẹ biết, anh ta lo lắng không biết cha mẹ có rầy la gì không. Rồi thây, vừa về tới phòng khách thì thấy tiếng chân cha đi ra, anh ta vội ngồi vào cái ghế và lấy một cuốn sách ra lật xem, khi cha ra, anh ta nói :

— Cuốn sách hay quá, làm con đọc mê mải, quên cả giờ.

Cha anh ta lạnh lẽo hỏi lại :

— Vậy thì, con cất nghĩa cho cha biết, con thấy gì hay trong cuốn sổ địa chỉ điện thoại, mà nhất là lại đọc ngược nữa ?

### BÀ SƯNG SƯỞNG

Thanh không thích ăn canh, bà nói :

— Khi bà còn bé, bà nói nhều. và nhà không luôn luôn có canh ngon như thế này mà ăn đâu.

— Vậy thì chắc hẳn bà phải sung sướng bây giờ, vì được sống với tụi con ?

Bà : ???

thiều nhi / 5



chạm chứa niềm yêu thương và yên ổn. Vân bỗng so sánh cái tuổi búp bê của Thu với những giòng suối trong vắt, phẳng lặng, so sánh tâm hồn tươi sáng, vô tư của Thu với những hạt ngọc long lánh muôn màu. Chỉ với những linh hồn trong tuổi ngọc như thế, Thu mới có thể chịu đựng sự đau đớn của Thu một cách hồn nhiên như chấp nhận không oán trách, không thêm hỏi những nguyên do nào đã làm Thu thiệt thòi đến như vậy. Bất giác Vân nghĩ đến mình, đến bạn bè, và cuộc sống nhàn nhơ ở đó thành. Đất nước mình bây giờ như chia xẻ thành những cái ô ngăn cách. Ô này chứa những tiếng thơ dài, ô kia chứa nước mắt. Và những ô khác nữa chứa đựng sự ích kỷ, đến độ rừng rưng rưng chẳng nhìn thấy ai ngoài những ham muốn của chính mình. Đêm hôm qua, nằm trần trọc ở ngoài hiên, Vân lại nghe thấy súng nổ. Tiếng động cơ máy bay chuyên vận nặng hề ngang bầu trời. Và rả rích suốt đêm, tiếng bom rơi còn nặng nề hơn nữa trên không phận gần Phú Hiệp. Vân bỗng nghĩ đến những ánh nến leo lét trên những chiếc bàn thờ và những chiếc mâm trắng đã ngả màu nâu ngả ngà đang ở rải rác đâu đó trong những mái tranh tiêu điều biao quạnh. Những hình ảnh ấy làm cho Vân bỗng thấy tuổi trẻ của mình như già đi, và tâm hồn tươi sáng của mình bỗng nhiên u tối lạ. Vân muốn nói điều đó với Loan và Trinh và muốn cả hai đứa có mặt ngay ở đó để chia sẻ với Vân những ý nghĩ đang xáo trộn trong đầu óc Vân. Nhưng trước mặt Vân bây giờ vẫn chỉ có bé Thu đang cúi xuống rót một ly nước lọc trong vắt ở cái chai thủy tinh ra và giờ lên ngang mặt mời Thu uống cho đỡ khát. Lúc Vân giờ tay đón lấy thì Thu mỉm cười. Mắt Thu vẫn sáng, gò má của Thu ửng hồng. Tất cả khuôn mặt của Thu như bừng sáng lên cái ánh sáng của tuổi thơ trong trắng và hồn nhiên. Sự trong trắng và hồn nhiên có thể so sánh với những hạt kim cương long lánh mà không có một bóng tối nào có thể làm cho lu mờ đi được.

## NHẬT TIẾN

thiên nhiên / 6



## TƠ TÂM

Nguyên thủy xuất xứ của Tơ là nước Trung Hoa. Năm 2698 (trước Thiên Chúa Giáng Sinh), bà Nguyễn Phi LUY TÔ (người Âu Châu dịch là LOUI TSÉ) vợ của HIÊN VIÊN (Hwang-Tsi) Hoàng Đế, một buổi sáng đi dạo chơi ngoài vườn, bỗng thấy trên một cây dâu có vô số những cái dề tết bằng sợi màu vàng, óng ánh đẹp quá. Bà lấy một dề vào xem và ngâm nước nóng, gỡ ra được một sợi tơ vàng dài và chắc. Bà để ý xem các dề khác trên các cây dâu và khám phá ra loài TÂM..., rồi bày ra nghề nuôi tằm và kéo tơ. Bà dạy cho dân chúng nghề này và từ đó nước Trung Hoa là nước dâu tằm sản xuất ra tơ dề may quần áo.

Người Hy Lạp thì lại cho rằng TƠ TÂM do một người dân bà Cô Hy Lạp, tên là PAMPHILIE đã khám phá ra con tằm lần đầu tiên tại đảo COS. Nhưng sự thực thì đây chỉ là một loại sâu làm kén, không phải con tằm.

Từ khi Hoàng hậu Luy Tô khám phá ra tơ tằm, phong trào trồng dâu, nuôi tằm, và quay tơ rất thịnh hành ở Trung Quốc và người Tàu đã sản xuất rất nhiều tơ. Nhưng họ vẫn giữ kín cái bí mật của con Tằm và nghề kéo tơ...

Mãi đến 3250 năm sau (vào khoảng năm 552, sau Thiên Chúa Giáng Sinh), vài bà ông Cổ đạo Gia Tô, người Hy Lạp, đi truyền giáo bên Tàu, mới lần lượt đem về xứ được một số Bướm Tằm và nhiều cành dâu... Họ trồng dâu và bắt chước nuôi tằm. Sau đó họ mở thêm các sở trồng dâu và nuôi tằm ở Athènes, Thèbes, Corinthes. Phong trào nuôi tằm, trồng dâu được vua Hy Lạp khuyến khích và cổ động rất nhiều. Tỉnh PÉLOPONNÈSE trồng

dâu nhiều hơn hết, được cái vinh hạnh đổi tên tỉnh ra thành MOREE (Tỉnh Dâu, do chữ Hy Lạp: Mure là cây dâu, Latin là Murus).

Sang Thế kỷ XII, vua đảo Sicile (Địa Trung Hải) là ROGER, kéo binh sang đánh Hy Lạp, chiếm cứ Athènes và Moree, nhổ cả mấy vườn dâu và đem mấy vạn con tằm về nuôi tại Sicile và dần dần tràn sang Ý, Espagne rồi đến Pháp. Nhà dệt tơ đã được mở đầu tiên trên đất Pháp năm 1470 dưới thời vua LOUIS XI, tại Lyon, rồi đến Montpellier, Paris. Năm 1599, dưới thời vua Henri IV, trong vườn thượng uyển Tuileries đã trồng được 20.000 cây dâu lấy gốc ở Sicile.

ĐĂNG LINH  
(Sưu tầm)

## THUNG LŨNG TỬ THẦN

Tại Californie miền Viễn Tây Mỹ Châu dọc bờ biển Thái Bình Dương, chạy dài một thung lũng hoang vu, tiêu điều mà những người khai khẩn đất mới khi xưa đặt tên là «Thung lũng tử thần» (Death Valley).

Californie là vùng đất đầy tương phàn. Ngay bên cạnh thung lũng rực rỡ ánh sáng và cây cối xanh um, lại có bãi sa mạc được kẻ là trong những sa mạc hiểm ác nhất thế giới. Những người đi tìm vàng thời xưa lạc vào sa mạc này là sẽ chết khát, cảm nắng hay cảm lạnh khi muốn vượt qua sa mạc đầy muối đó. Thung lũng nằm 85 thước thấp hơn mặt biển là địa điểm thấp nhất của lục địa Mỹ Châu. Nơi đây ít khi mưa và nếu có thì cũng chỉ vừa đủ để làm tan muối nơi đây những đầm nước mặn đọng rải rác đâu đó, nhưng không đủ giúp cho sự sinh sống của thảo mộc, dù là một loại cây cỏ nghèo nàn, cằn cỗi.

TRỊNH-CÔNG-TRUYỀN  
(Sưu tầm)

— Ngày nay thú rừng ở Phi Châu dường như là sắp đi đến diệt chủng. Trước kia trung bình thì có chừng 6.000 con voi, mà bây giờ thì chỉ độ 2.800 con thôi.



# TRIỂN LÃM NỤ CƯỜI

## NHANH NHẪU...

Tại một lớp mẫu giáo, cô giáo hỏi :

— Em nào biết đếm đến 20 ?

Cô giáo vừa dứt lời, một em bé nhanh nhẩu đứng dậy nói :

— Thưa cô đó là : một—hai—ba—bốn... sáu—bảy... chín—mười...

Cô giáo dịu dàng hỏi :

— Rồi gì nữa em.

— Dạ rồi đến : bồi—dăm—già—ách,

Cô giáo : ????!!

NGUYỄN HOÀNG TRANG NGỌC

## ĐƯỢC THẦY KHEN

Thầy Ba đi học về vẻ mặt vui tươi, cha nó hỏi :

— Con được thầy thưởng hay sao mà vui vậy ?

— Dạ, con không được thưởng mà được thầy khen a !

— Khen gì vậy con ?

— Dạ con không thuộc bài Địa Lý. Thầy bảo : anh học giỏi nhỉ !

Lớp 6P2 H.N.C. GIANG VINH  
1121728 Võ Di Nguy (nối dài) G.V. G.D

## A, A, A

Anh X đi đường gặp một người, ngỡ là bạn mình, chạy đến đập vai, kêu lên mừng rỡ :

— A :

Người ấy lại là người lạ, thấy anh X là :

— A

Rồi nhìn lên, thấy không phải bạn mình, anh X tên tò, mặc cỡ nói :

— Ồ

## VIẾT CHÍNH TẢ

Trong tập chính tả của một học sinh :

« ... Ngày chưa tắt hẳn, trăng đã lên rồi, mặt trăng tròn, to và đỏ. Xong chưa im lặng trở lại quì lên cho tôi, từ từ lên ở chân trời... »

PHẠM HOÀI NHÃN

Ty Điện Địa Long Khánh

## VUA LƯỜI

Cu Tòe và cu Cầu đang ngồi làm toán trên bàn học bằng Cu Cầu há

miệng ngáp dài, cu Tòe nhà ta bèn Tòe :

— Sắn miệng còn ngáp, em kêu con Tòe lấy dùm anh cuốn sách toán đi !

## KHA LUẬN BỔ TÁI SINH

Trong giờ địa lý, tại một lớp học nổi tiếng là chăm nhất, vị giáo sư chỉ trên tấm bản đồ không có ghi chú :

— Trò nào tìm dùm thầy Châu Mỹ ?

Mich đứng dậy và chỉ đúng, giáo sư khen :

— Giỏi lắm ! vậy thầy hỏi một câu nữa :

Trò nào biết ai đã tìm ra Châu Mỹ ?

Một học sinh háng hái trả lời :

— Thưa thầy... người tìm ra Châu Mỹ chính là trò Mich !

HUỲNH VĂN DÂN

537 B Lê Văn Duyệt - Saigon 10

## TÍNH ĐẠI

Trong lúc thầy đang giảng toán. Tí ngồi viết bài hát chẳng thèm nghe. Thầy giận lắm bèn kêu lên thưởng cho ba roi và nói :

— Tôi cấm em viết đến cuối giờ. Nếu em trái lời thì sẽ bị oo đấy.

Đến khi chấm điểm toán Thầy thấy vở của Tí có giòng chữ sau :

« Thầy cấm em viết. Vâng lời nên bài toán chẳng có chữ nào mong thầy đừng cho oo... »

Thầy cười gọi Tí lên bảo :

« Nể em không làm toán vì vâng lời thì thầy sẽ không cho oo. Nhưng em lại trái lời thầy viết vào vở thế này thì đành chịu oo vậy... »

Tí : ???

ĐẶNG TẤN ĐỨC

(Vĩnh Bình)

## LÀM BIẾNG

Mẹ Tí : Tí, mày có làm gì đâu ?

Tí : Con có làm mà mẹ.

Mẹ Tí : Mày làm gì ?

Tí : Con có làm... làm biếng a.

Mẹ Tí : ????!!

## CHUA

Trong giờ nhận thầy giáo báo-trò

— Trò đặt một câu có chữ « chua ».

Tí : em uống nước chanh.

Thầy : chữ « chua » đâu,

Tí : dạ thưa thầy trong trái chanh đã có chất chua rồi.

Thầy : ừ hé.

VŨ VĂN LUẬN

8017 Phường Bình Định

Đà Nẵng

## CHẤY NHÀ

— Vì Tòe thường phá giấc ngủ của cha Tòe cho nên một hôm ông bảo :

— Tòe trong giờ tao ngủ mày không được đánh thức hiểu chưa ? Dù bất cứ việc gì ?

Tòe (run run) dạ !

Một hôm cháy nhà mà ba Tòe đang ngủ cho nên Tòe không dám đánh thức.

Tối chừng vì ngộp quá ba Tòe vội vã chạy ra bảo Tòe :

— Tòe sao cháy nhà mà mày không kêu tao ?

Tòe : Dạ ! tại vì ba cấm con không được kêu ba trong giấc ngủ dù bất cứ việc gì.

Ba Tòe : Trời ???

## PHÍA TÂY

Trong giờ Địa lý.

— Thầy hỏi : Nước Việt Nam phía Tây giáp ranh giới nào ?

Thầy bỗng thấy Tí ngủ gật bèn hỏi :

— Tí nước Việt Nam giáp ranh giới gì ?

Tí : (lúng túng) Dạ ! Thưa thầy phía... tây nước Việt... Nam giáp ranh giới mặt trời

Thầy : ???

Cả lớp cười ầm như ong vỡ tổ.

NGUYỄN HOÀNG SƠN

Kiến Giang

Kỳ này màu chuyện VIẾT CHÁNH TẢ của Ô. Phạm Hoài Nhân, Ty Điện Địa Long Khánh được chấm nhất.

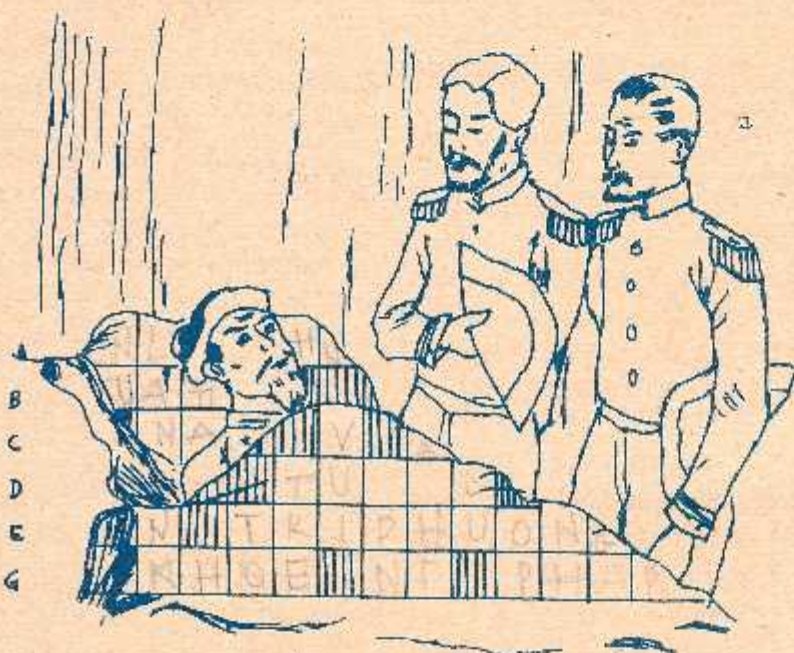
Ông được tặng một cuốn Người Đá của nhà văn Lê Tất Điều.

thiều nhi / 7



# GIẢI TRÍ

## NHỊN ĐÓI CHỊU ĐAU MÀ CHẾT : NGUYỄN TRI PHƯƠNG



2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1

### Ô CHỮ LỊCH SỬ

TRẦN LINH NGÀ phụ trách

(hình vẽ theo sách Quốc Sử)

NGANG

A— Phò mã tử trận khi Pháp tấn công thành Hà Nội (v.t)—Tên thành thất thủ năm Quý Dậu 1873 (v.t).

B— Còn gọi là nước Trung Hoa (v.n).

C— Mãng cầu — Năm La Mã — Đầu vắn.

D— Vị vua kế vị Thiệu Trị.

E— Anh — Vị tướng họ Nguyễn bị Pháp bắt giữ, nhin ăn mà chết

G— Trái với yếu — Tên con sông tàu Pháp bị Nguyễn trung Trực đốt (v.t).— Nước Âu tây xâm lăng nước ta.

### DỌC

1— Chưa nở rã hoa.

2— Hợp xuống nước—NK.

3— Mười hai—Hát.

4— Lớn.

5— Hát—Không già.

6— Anh—Trái với buồn.

7— Tên người Pháp chở muối gạo lên Vân Nam (v.t).

8— Bại trận (v.t).

9— Không còn mới.

10— OP.

11— Tên vua Quang Trung (v.t).

12— Núi xe lửa đầu.

13— Phế.

(Xem trả lời trang 23)

## TRẢ LỜI ĐỐ VUI KỲ TRƯỚC (Số 37)

Trong một tỉnh kia, có hai nhóm người — một nhóm bao giờ cũng nói thực, nhóm kia luôn luôn nói dối.

Một hôm có một người khách lạ tới tỉnh và hỏi một người dân tỉnh rằng anh ta là Người Nói Thực hay Người Nói Dối. Người dân tỉnh trả lời nhưng người khách lạ nghe không rõ. Hai người dân khác, A và B, có dự nghe cuộc nói chuyện và được người khách lạ hỏi xem người dân tỉnh thứ nhất đã nói gì. A trả lời : « Hân nói hân là một Người Nói Thực. » B trả lời : « Hân nói hân là một Người Nói Dối. »

Bạn có thể phân biệt được trong trong hai người, A và B, ai là Người Nói Thực và ai là Người Nói Dối ?

Trong tỉnh này, người nào khi được hỏi : Ông là Người Nói Thực hay Người Nói Dối ? sẽ phải trả lời : Tôi là Người Nói Thực. Bởi vì nếu anh ta thực sự là Người Nói Thực anh ta phải nói sự thực, ngược lại nếu anh ta không phải là Người Nói Thực anh ta sẽ nói dối là Anh ta là Người Nói Thực. Vậy anh A là Người Nói Thực và B là Người Nói Dối.

## VUI LẠ

1) **Bơm nhậu :** Từ trường Bộ lạc Banaza Sanga Bondo bên Công-hương rất nhiều rượu đến nỗi khi ông chết, số chai rượu ông đã uống đủ để người ta đắp mộ cho ông.

2) **Con số 4 :** Hoàng đế Charles IV nước Đức được người ta gọi là vua của con số 4. Vì ông ăn mỗi ngày 4 bữa, ở lâu dài có 4 phòng, vương miện có 4 góc, áo ông có 4 màu, ông nói được 4 thứ tiếng, cưới vợ 4 lần, chiếc xe của ông có 4 con ngựa, mỗi ngày ông uống 4 thứ rượu, ông chia nước làm 4 phần, chia quân đội thành 4 quân đoàn, ông chết vào lúc 4 giờ 4 phút bên cạnh 4 vị bác sĩ sau khi đã trần trời 4 lần trước khi nhắm mắt.





# ẢO THUẬT

## HỒ LỒ ẢO DIỆU

**Trình diễn :** Bạn giơ ra trước khán giả một cái hồ lô, dốc ngược đầu xuống để chứng tỏ trong hồ lô không có gì. Bạn lại lấy một cái ly không, kê ở miệng hồ lô, lần này chỉ khẽ nghiêng một chút là bên trong có rượu vang chảy ra. Khán giả ô lên ngạc nhiên, Bạn có thể tái diễn cảnh chọt cốc, chọt không ấy vài lần làm cho người xem diễn đều chẳng hiểu bạn làm cách nào.

**Sửa soạn :** — Một cái hồ lô bằng thiếc theo như hình vẽ 1 (cao 150 cm, đáy rộng 7 cm, cổ 3,1 cm, miệng 4,8 cm), phía trong hàn sẵn một vách ngăn đặt xéo theo đường kéo dài của miệng hồ lô. Vách này ngăn cái bình làm hai ngăn A và B nhưng ở để chừa ở phía gần đáy một khoảng 3,2 cm để lưu thông (xem hình 2).

— Đổ nước pha phẩm đỏ giả làm rượu vào bình độ 2 centimét (tính sao cho thể tích của phần nước

đổ vào ít hơn thể tích chứa ngăn A)

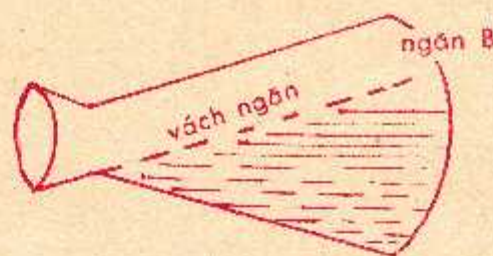
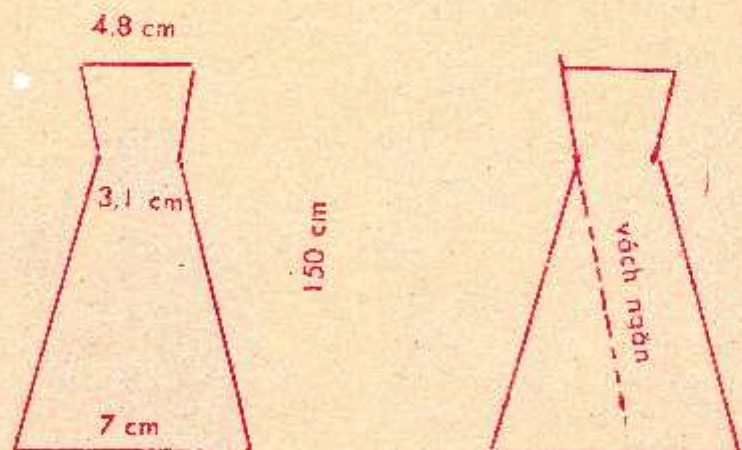
— Làm dấu sẵn ở ngoài bình để biết rõ phía bên nào là ngăn A, phía bên nào là ngăn B.

### Xảo thuật :

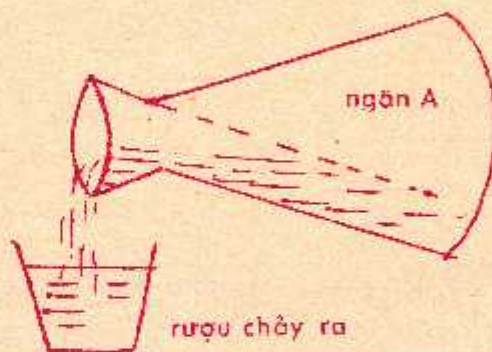
— Muốn dốc bình xuống mà nước không chảy ra, bạn chỉ việc quay bình cho về phía ngăn B ở

phía trên (nước sẽ kẹt trong ngăn A không ra được như hình vẽ 3).

— Muốn dốc bình có rượu chảy ra, bạn chỉ việc quay bình cho phía ngăn A ở phía trên, nước sẽ theo miệng hồ lô chảy ra ngoài (hình vẽ 4)



rượu không chảy ra



rượu chảy ra

## ĐỐ VUI HÀNG TUẦN

A, B và C là 3 người có tính nết khác nhau, một người luôn luôn nói thật, một người luôn luôn nói dối và một người khi nói thật, khi nói dối.

Trong một cuộc phỏng vấn, đáp câu hỏi « A là người thế nào » người ta được nghe :

A trả lời : — Tôi khi thì nói thật, khi thì nói dối.

B trả lời : — A là một anh luôn luôn nói dối.

C trả lời : — A là một anh luôn luôn nói thật.

Căn cứ vào 3 câu trả lời trên, bạn hãy cho biết A, B, C Ai là kẻ luôn luôn nói dối, ai là kẻ luôn luôn nói thật, ai là kẻ khi nói thật, khi nói dối.

(Kỳ sau trả lời)

thiều nhi/9



# GÀN MỰC THÌ ĐEN

## GÀN ĐÈN THÌ RẠNG

(Phỏng dịch theo truyện « The Boy that nobody wanted » của Gwendolen L. Sherman đăng trong tạp chí Readers Digest).

### VĂN VIỆT

Khi Ban Đôn lên 5 tuổi, một hôm nó lượm được một bao quet, tinh nghịch nó quet lửa châm vào áo một con bạn gái khiến con bé bị phỏng nặng rồi chết.

Vài năm sau, nó lại nhặt được một khẩu súng lục trên bàn, nó cầm ra vườn hoa cạnh nhà, gặp một thằng bạn học cùng lớp mà bố thằng nhỏ là chủ nhiệm một tờ báo lớn của tỉnh nó ở. Khi thằng bạn cố đánh khẩu súng khỏi tay Ban Đôn để xem thì khẩu súng cướp cò, viên đạn trúng bụng thằng bé khiến nó chết ngay lập tức.

Lần đầu, khi tôi (lời nữ tác giả) gặp thằng Ban Đôn, lúc đó nó sống chung với gia đình, nhưng không được dạy dỗ cẩn thận, bố nó là một tay chuyên sống về cờ bạc, mẹ nó thì đã chết nên mọi người chung quanh đều cho rằng thằng bé rồi sau sẽ trở nên hư hỏng vì nó đã giết chết hai mạng người khi chưa đầy 8 tuổi.

Cha thằng Ban Đôn phải ngồi tù vì con dại cái mạng, còn thằng bé được đưa ra Tòa Án Thiếu Nhi để quyết định tình trạng của nó, thời gian này tôi đang làm việc tại đây.

Bác sĩ sau khi khám bệnh nó bảo rằng nó ở tình trạng bình thường, có thể theo đuổi việc học được, trông nó thông minh lanh lẹ hơn những đứa trẻ khác cùng lứa tuổi.

Tôi nghĩ rằng giá có một gia đình nào chịu nhận nuôi và dạy dỗ Ban Đôn từ tế thì nó có thể trở nên một đứa bé khá được, nhưng chắc chắn rằng không ai muốn rước một thằng bé mà chưa đầy 8 tuổi đã giết chết hai mạng người, nghĩ vậy tôi đã toan nói với Tòa Án Thiếu Nhi là không có hy vọng gia đình

nào chịu nuôi Ba Đôn, bỗng tôi sực nhớ đến gia đình chị Huy Lợi, một hạn thân của tôi. Cách đây hai năm, chị Huy Lợi có đến nhờ tôi để xin một đứa bé làm con nuôi. Vợ chồng chị là một trại chủ, yêu mến trẻ con vì không có con, nhưng chị không được thỏa mãn vì cả hai anh chị đều 45 tuổi, theo luật định thì Tòa Án Thiếu Nhi không được cho một người nào quá 40 tuổi nhận con nuôi. Do đó chắc chắn là anh chị Huy Lợi rất vui lòng nhận thằng Ban Đôn và tôi quyết định giao nó cho anh chị Huy Lợi nuôi.

Tôi hỏi hợp khi lái xe vào trong sân trại của Huy Lợi, tôi nhằm cầu nguyện để cho công việc của tôi thành công. Lúc này vào tháng 7, đang vụ mùa nên tất cả gia nhân đều đang làm việc ngoài đồng. Trại của chị Huy Lợi với ngôi nhà lớn, cây mọc bao quanh, một bãi cỏ trước nhà và một chuồng bò chắc là sẽ hợp với thằng Ban Đôn. Anh chị Huy Lợi vui vẻ đón tiếp tôi: « Chào chị Mỹ Lan, chị mạnh giỏi chứ, mời chị

vào chơi trong nhà đang tạm trà đá và ăn trưa với chúng tôi » chị Huy Lợi vồn vã mời. Chúng tôi bước vào trong nhà, ngồi xuống quanh chiếc bàn ăn kê giữa nhà, anh chị Huy Lợi ngăm nhìn thằng Ban Đôn háu dãi đang nhai ngồm ngoàm. Tôi nói với họ thằng Ban Đôn là đứa trẻ thành thị, nếu anh chị có gia súc chắc là nó thích xem lắm.

« Anh hãy giắt thằng bé ra chuồng bò xem bò », chị Huy Lợi nói với chồng như vậy.

Khi chỉ còn mình tôi với chị, chị hỏi tôi: « Có phải đó là thằng Ban Đôn không? Tôi đã trông thấy hình nó đăng trên báo, và nó đã làm một việc khủng khiếp phải không? ». Tôi nói vợ, chị lý do tôi tới thăm và tôi tin chắc rằng, sau vài tháng người ta sẽ quên dần việc làm của thằng bé, nó là một thằng bé bình thường, thông minh và sẽ trở nên một đứa bé ngoan như những đứa trẻ khác nếu được dạy dỗ cẩn thận và nhất là có được tình yêu thương của một người mẹ. Nghe xong, chị





nói : « Chị hãy ngồi chơi đây chờ tôi một tý để tôi chạy đi hỏi ý kiến nhà tôi đã. »

Thấm thoát thằng Ban Đôn đã ở với anh chị Huy Lợi được 10 năm, 5 năm đầu thì hơi nhiều rắc rối, bố thằng bé bị chết vì khẩu súng của thằng Ban Đôn khi biết tin nó hiện đang sống với anh chị Huy Lợi, vì vẫn còn thù ghét thằng bé đã giết hại con và vì sẵn có tờ báo trong tay nên ông ta viết những bài báo nói xấu thằng bé. Chị Huy Lợi liền tự lái xe đến gặp ông ta, tôi không biết rõ chị nói với ông ta ra sao, nhưng từ sau buổi gặp gỡ đó thì không có sự gì xảy ra nữa và Ban Đôn vẫn ở với anh chị Huy Lợi. Lúc đầu thì những người hàng xóm không cho con cái họ sang chơi với thằng Ban Đôn, sau anh chị Huy Lợi phải dắt thằng bé đến từng nhà chơi, rồi dần dần họ hiểu thằng Ban Đôn không phải là một đứa bé hư hỏng như họ tưởng nên họ bắt đầu mời thằng bé đến chơi.

Trong thời gian này tôi thường đến thăm vợ chồng Huy Lợi đều đặn và thấy thằng bé thay đổi hẳn, từ một đứa bé lúc nào cũng sợ sệt vì mặc cảm tội lỗi đã trở nên vui vẻ. Ở trường học nó là một đứa trẻ xuất sắc nhất lớp và đậu bằng Trung học với hạng ưu.

Khi Ban Đôn 19 tuổi, cha nó xin với Tòa Án Thiểu Nhi cho nó được trở về chung sống, nhưng Tòa quyết

định là việc đó tùy ý thằng Ban Đôn. Sau khi mãn hạn tù cha nó nhờ buồn may bán đất nên trở nên giàu có, ông ta đã mua được một nhà hàng ăn lớn và lại cưới vợ lần nữa. Một năm hai lần ông đến thăm thằng Ban Đôn và thường viết thư cùng gửi cho nó những món quà đắt tiền. Lúc này thằng Ban Đôn đã trưởng thành và nhập ngũ. Trong thời gian ở quân ngũ, hàng tháng nó vẫn gửi tiền đều đặn về cho chị Huy Lợi. Trước khi được giải ngũ vào năm 1945, nó đã được ban thưởng 4 huy chương.

Một buổi sáng, chị Huy Lợi điện thoại mời tôi đến ăn cơm, chị còn cho biết thêm rằng có cả cha thằng Ban Đôn cũng đến nữa.

Cha nó đến thăm anh chị Huy Lợi bằng 1 chiếc xe hơi lộng lẫy mà ông ta dự tính cho thằng Ban Đôn. Bấy giờ thì ông ta đã tập thêm được 2 nhà hàng ăn nữa và định dẫn dắt thằng bé theo nghề của ông.

Ban Đôn đã 22 tuổi, nó sẽ tự quyết định là ở lại với anh chị Huy Lợi hay là trở về sống chung với cha nó, tôi ngẫm nó suốt 1 tiếng đồng hồ để cố tìm hiểu quyết định của nó. Nó yêu anh chị Huy Lợi lắm nhưng hình như nó có ý vui vẻ khi được gặp bố nó. Trước bữa ăn nó đi ra ngoài 1 lát, khi trở lại tôi thấy đôi mắt nó có vẻ tự lự : « Con không thấy có những con bò ở ngoài chuồng ? » nó hỏi, « và ở đó cũng không còn dụng cụ nữa ? »

Chị Huy Lợi đáp : « Chúng ta đã bán cả bò và dụng cụ rồi ! và chúng ta dự tính sẽ bán luôn cả nông trại nữa, và... »

— « Tại sao vậy mẹ ? » Ban Đôn hỏi ngắt lời chị Huy Lợi, rồi nó chợt nhận ra bố, mẹ nuôi nó trong lúc này đã già và lưng đã còng vì làm lụng vất vả.

« Nhưng bố mẹ đã sống quen ở đây rồi, bố mẹ chắc không thích khi phải sống ở thành thị. Con... » nó ngừng lại và nhìn bố để nó ngồi ở đầu bàn, rồi nói tiếp : « Con nghĩ như vậy, và... » nó lại ngập ngừng và nhìn bố nó 1 lần nữa, « và... con muốn ở lại đây với bố mẹ nuôi của con, con sẽ vay tiền để sắm dụng cụ mới, con luôn luôn thích sống ở đây hơn. »

Nghe xong quyết định của nó, Bố nó mỉm cười nói : « Ban Đôn con, ta hiểu rõ cảm tình sâu đậm của con đối với ông bà Huy Lợi, bố mẹ nuôi của con. Ta sẽ cho con mượn tiền để mua bất cứ thứ gì con cần ». Chị Huy Lợi đứng dậy, ngảnh mặt đi để dấu hai hàng nước mắt đang lăn trên gò má vì cảm động, « Con không cần phải mượn tiền » chị nói, « Ta hãy còn giữ tất cả số tiền hàng tháng con gửi về trong thời gian con còn trong quân đội. Ta giữ để dành cho con, con yêu quý ! »

VĂN VIỆT

## HAI NGÓN TAY BỐC KHÓI

**TRÌNH DIỄN :** Bạn đưa hai ngón tay chỗ và cái của bạn trước khán giả, và xiết hai ngón tay này vào nhau. Một làn khói bốc lên nhẹ !

### DỤNG CỤ :

— 1 bao quẹt (bao diêm)

### ẢO THUẬT :

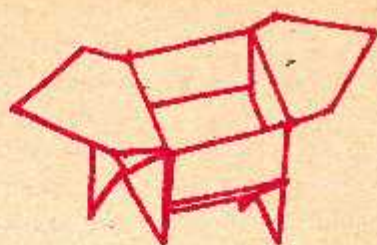
Trước khi ra trình diễn trước khán giả, bạn khéo tay bóc lần giấy diêm sinh dán hai bên hộp quẹt, (hình 1). Bóc xong, bạn bỏ năm giấy diêm sinh xuống đất, lấy quẹt đốt. Khi đã cháy xong, bạn hất đồng tro

ra và lấy hai ngón tay chỗ và cái quẹt vào chất dính dính ở chỗ vừa đốt xong. Màu vàng của chất ấy sẽ hòa hợp với màu da vàng của bạn. Bạn chỉ cần xiết nhẹ hai ngón tay là có khói bốc lên. Đó là chất diêm sinh được chà sát vào nhau sẽ cháy, nhưng vì quá ít nên chỉ bốc khói.



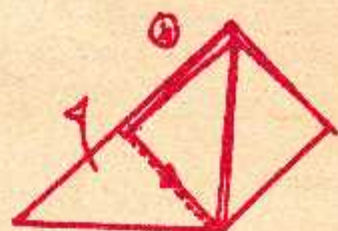
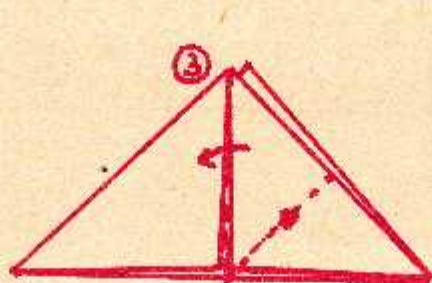
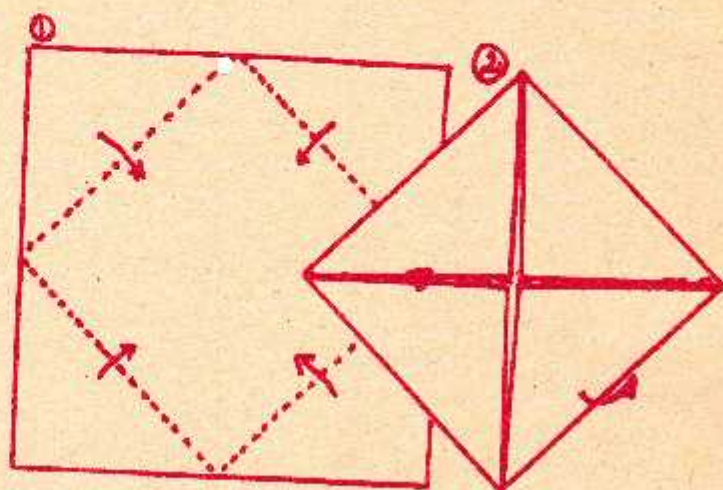


# XẾP GIƯỜNG CHO BÚP BÊ

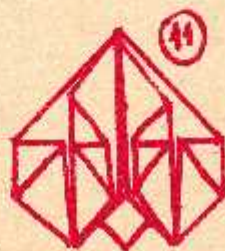
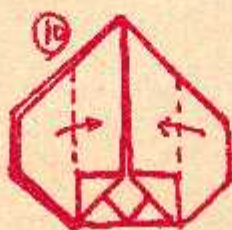
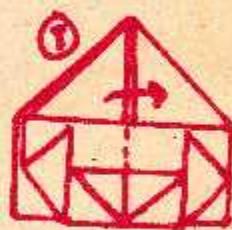
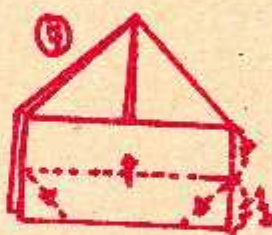


Hôm nay Rong Hồng lại được tái ngộ cùng các bạn. Chúng mình sẽ xếp giường cho em bé nhé. Em bé đây là búp bê chứ mấy bồ đừng cộ đặt em thật vào thì cái giường sẽ đẹp lép đồ.

Các bạn lấy một tờ giấy vuông, theo đường chấm ở hình 1 mà xếp 4 góc vào giữa. Sau đó gấp theo đường chấm ở hình 2 ra phía sau thành hình 3. Theo đường chấm ở hình 3, bành ra và gấp lên thành hình 4. Đẳng sau cũng làm như vậy. Như thế ta đã có hình 5. Ở đầu nhọn ta bành hai mảnh giấy hai bên ra, gấp xuống thành hình 7, đẳng sau cũng làm y vậy, ta có hình 7. Phần dưới ta bành hai góc nhọn ra, xếp lên theo đường chấm, cả mặt sau. Xong rồi ta lật theo chiều mũi tên cho ra hình 9. Hai góc nhọn ở dưới gấp lên, hai bên gấp vào giữa theo chiều mũi tên và đường chấm. Làm cả mặt sau như vậy, ta sẽ có hình 12. Gấp 2 đầu trên xuống theo đường chấm, bành hình xếp ra. Thế là ta đã có cái giường rất xinh cho búp bê.



RONG-HỒNG





# KHÉO TAY LÀM LẮY TIỀM VỌNG KINH

Chào các bạn hôm nay Cường xin mách cùng các bạn một thứ ống nhôm lạ của các tàu ngầm là ống nhôm tiềm vọng kinh,

## b Dụng cụ

a) Một tấm bìa cứng dùng làm ống (hình trụ khối) loại giấy carton vẽ bán tại tiệm tạp hóa.

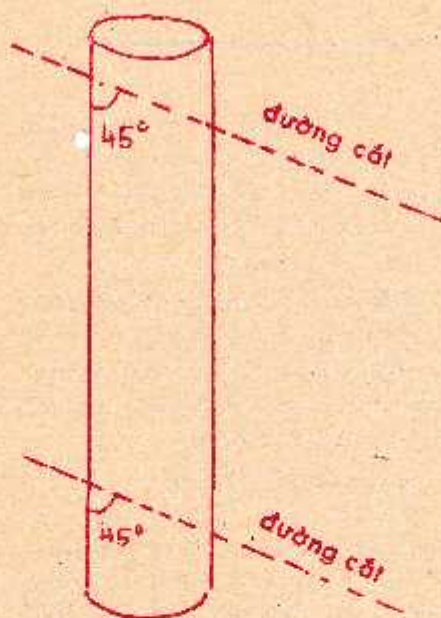
b) Hai cái gương bằng nhau hình tròn (Soi mặt).

## II) Cách làm :

a) Các bạn lấy giấy carton quấn tròn thành hình trụ mà chu vi hai đáy hình trụ bằng với chu vi của hai tấm kính soi mặt rồi sau đó bạn cắt xéo ở hai đầu thành hai đường song song  $45^\circ$  bốn mươi lăm độ (xem hình a).

b) Sau đó bạn dùng hồ dán hai đầu (hai mặt kiến đều quay vào trong và đối diện với nhau) và sau hết bạn dùng dao lam cắt hai lỗ A và B (xem hình b).

c) Như vậy bạn đã hoàn tất xong một ống nhôm tiềm vọng kinh

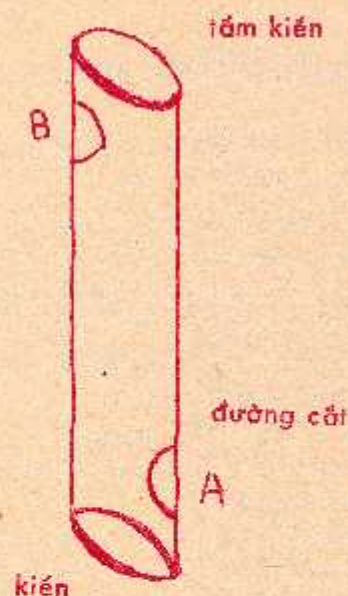


Hình A

bạn chỉ việc đặt mắt vào lỗ A là sẽ thấy.

III) Chú ý : Bạn muốn chiều dài của ống là bao nhiêu cũng được miễn là đừng quá một mét (1m).

Đến đây Cường xin chào các bạn và chúc các bạn sớm thành công trong công việc này.



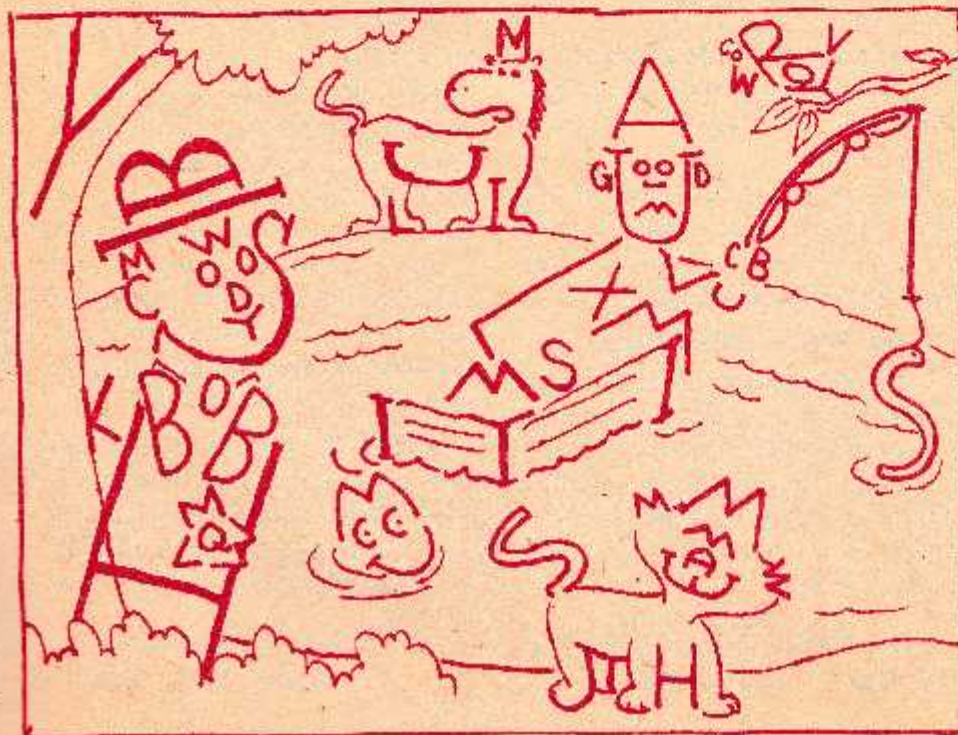
Hình B

TRẦN VIỆT VĂN HÙNG CƯỜNG  
Lạc Sơn Taberd

## TRÒ CHƠI CHỮ A, B, C!

1) Có bao nhiêu chữ đã dùng trong hình ?

2) Có bao nhiêu <sup>lần</sup> mỗi một chữ đã dùng ? (Xem trả lời trang 20)



## ĐÔI

Người ta tìm thấy có chừng 1.000 loại đôi khác nhau. Trong những con vật thuộc loại có vú chỉ riêng có đôi biết bay. Một con đôi tên Pieropus Niger. Được tìm thấy ở In-do-ne-sia là một con đôi không lông, cánh của nó vào khoảng 2 thước 136 và nặng 9kg.

Trong khi đó một loại đôi rất nhỏ có tên Pipistrellus-nanulus xuất hiện ở miền Tây Phi Châu, cánh rộng chừng 21 cm và thân dài chừng 5 cm trong khi đó đuôi nó đã chiếm mất 2 cm 5. Nó nặng trung bình 0,025 gr.

Đây là chuyện có thật đấy nhé: ở Pérou, trong một ngôi làng nhỏ gần ranh giới Bolivie, ba người dân ông đang ngồi canh một người dân bà vừa tắt thở. Bỗng nhiên điều kinh hoàng xảy đến: Người dân bà chột ngồi dậy và bước xuống đất. Ba người gác xác ngã ra chết tốt. Thế là người chết lại phải chôn... người sống!



# TRANG KỸ THUẬT



## Giải đáp thắc mắc

**Ô. Trần Văn Bảng sở Công Văn Phủ Thủ Tướng.**

Loại transistor OC 36 mà ông hỏi họ bán giá đâu khoảng 500 đ 1 cái. Riêng chúng tôi thì không còn loại đó. Còn cuộn dây mà ông hỏi đó là cuộn dây lọc nhưng không cần nó cũng được không sao hết.

**Em Đông — Đà Nẵng.**

— Anh không có lược đồ Hitachi 5 band mà em hỏi.

— Một đồng hồ đo hiệu Simpson model 260 giá độ khoảng 20.000 đ (hai chục ngàn đồng).

Những chữ mà em hỏi đó em hãy lật tự điển ra sẽ có ngay.

**Em Lê Thành Tâm — An Giang**

Em đã có thùng âm thanh nổi đó rồi, nếu muốn cho âm thanh hay thì máy của em phải là loại âm thanh nổi (stereo) thì mới được, không có cách nào gắn vào thùng mà làm cho nó nổi được.

**Một em ký tên không rõ**

Anh không thấy có loại máy stereo Ampli nào hay tốt nhưng rẻ tiền cả. Vì ít nhất thì cũng vào khoảng năm sáu chục ngàn đồng. Vô tuyến truyền hình hiệu Motorola 19 Inches của nhà em như vậy là nó bị lỏng một mối dây nào đó, em phải đem đến tiệm họ coi cho.

Anh sẽ chuyển lời yêu cầu đó qua chú Nhật Tiến.

**Em Ngọc Duyên — Gia Định**

Ti vi hiệu Denon là một loại máy mà theo kinh nghiệm cho anh thấy là một loại máy tương đối không được bền bỉ lắm. Cho nên Ti vi của nhà em mới dùng có một năm mà nó đã đổ bệnh mà nó đã bệnh thì chỗ này một tí chỗ kia một tý thôi nhĩ / 14

không biết đâu mà lường được. Vậy tốt hơn hết em nên em ra tiệm họ coi cho. Chứ em không thể tự sửa chữa được đâu. Giá sửa máy của em chỉ khoảng độ hai ngàn trở về.

**Em Trần Minh Vũ — Saigon**

Ti vi Sanyo nhà em như vậy là bộ phận Video nó hỏng rồi em phải đem ra tiệm họ chẩn bệnh cho cũng chả bao nhiêu tiền đâu.

**Một em ở Saigon.**

Tủ lạnh hiệu Toshiba nhà em lúc nó kêu thì em chỉ việc cầm ngay cái roi rồi quát lên — «Cố im mồm không nào». Anh chắc là nó sẽ hết kêu ngay. Em coi chiếc điện nhà em yếu đó. Vì lúc đó công tắc tự động sẽ làm việc.

**Em Châu Bá — Ba Xuyên.**

Sơ đồ em vẽ không phải là máy khuếch đại.

Em yên chí đi tương lai anh còn bầy rất nhiều trò chơi bằng điện tử. Anh không có mẫu thùng âm thanh nổi.

Cảm ơn em đã gửi lời chia buồn đến anh.

**Em Trịnh Công Truyền.**

Radio của em như vậy là phải đem tiệm sửa. Em không nói rõ anh xin chịu.

Em có thể lấy dây điện để làm dây đất cũng được. Radio trên thị trường Việt Nam hiện nay nó tương đương với nhau cả.

**Em Văn — Phan Rang.**

Nút SP Monitor dùng để tắt âm thanh lúc thảo nghĩa là khi ta thu ta không nghe phát ra nữa.

Bảng C go lúc bị rối và nhân không có cách nào làm thẳng ra được chỉ có cách là mua bảng mới là thuận tiện nhất.

**Em Nguyễn Ngọc Chánh — Thị Nghè:** Nguyên nhân hư của

tủ lạnh nhà em như vậy là ở bộ phận «Relay» nó bị hư rồi phải thay mới. Em nên đem ra tiệm họ thay cho, nguyên nhân thứ hai, có thể tại bị nghẹt khí nước thành đá rồi lúc đá tan thì máy lại chạy.

**Trần Tiến Nguyên — Đà Nẵng:** Radio Philips của em như vậy là hư cái volume rồi nên thay mới đi. Có thể sửa tạm thời bằng cách giở mấy giọt xăng vào volume.

**Em Đinh Hữu Trung:** Cassette Hitachi của em như vậy có thể là nó bị lao phôi. Em phải đem đi bác sĩ họ chữa cho. Tạm thời em có thể chữa bằng toa thuốc sau đây. Em hãy đem ngay ra tiệm nói họ chữa cái motor cho hay là thay cái couroie mới cũng được. Mong rằng bệnh máy của em chóng khỏi. Còn máy Sony của em nó bị lao tới thời kỳ thứ ba rồi phải đem đến địa chỉ mà em ghi trong题.

## NGẮN... NHƯNG LẠ!

• Các phe người lớn ở Thụy Sĩ làm một cuộc nghiên cứu bằng cách rút máu của một chú thỏ đang ngủ say và chích nó vào một chú thỏ khác. Mười lăm phút sau, chú thỏ này cũng ngủ nốt!

Các phe người lớn có nhiều sáng kiến ghê nhĩ.

• Mỗi năm Hoa Kỳ có khoảng 40.000 người bị thiệt mạng và 1.500.000 người bị thương về tai nạn xe hơi!

• Các phe người lớn cũng đã dự tính, trong tương lai sẽ cấy ra được một hoặc nhiều giống cỏ mọc chậm đến nỗi mỗi năm chúng chỉ cao hơn độ một vài phân thôi. Kề ra các phe bé tí ở các nước tân tiến cũng chịu thiệt thòi mấy hờ nhĩ. Vì chắc chắn là sẽ không được dẫm lên những loại cỏ này rồi. Làm một cuộc biểu tình đi!

• Người đàn ông được xem già nhất hiện nay là ông Chirali Mislomov, ngụ ở làng Agerbaldjan (Nga). Năm nay ông được 161 tuổi và là ông của một đàn cháu hơn 200 đứa.

VĂN KHOA  
Huỳnh đồng Khoa



# ALFRED - NOBEL

## (1839-1896)

Ngày 27-1-1895 biết khó sống lâu được nữa ông quyết định lập ra một giải thưởng cho cả thế giới tranh đua. Ông ghi lại trong tờ di chúc:

“Tôi đã quyết định sau khi tôi từ trần một phần gia tài sẽ trích ra hằng năm một ít để thưởng công cho những người nào làm cho nhân loại trở nên tốt đẹp. Giải thưởng đó chia ra thế này:

— Một phần cho người nào phát minh được điều lợi ích nhất cho nhân loại thuộc về Sinh Lý Học và Y Học.

— Một phần cho người nào phát minh được điều lợi ích nhất cho nhân loại thuộc về Hóa Học.

— Một phần cho nghệ sĩ nào sáng tác được 1 nghệ phẩm (Văn Chương, Hội Họa v.v...) đặc sắc nhất.

— Một phần cho Chính trị gia nào mang về cho thế giới sự Hòa Bình.

— Tất cả mọi người trên thế giới đều được tham dự. Hàn Lâm Viện Khoa Học Thụy Điển phụ trách về giải Vật Lý và Hóa Học. Học Viện Carolin phụ trách giải Sinh Lý và Y Học. Còn giải Văn Chương thì đặc biệt dành cho Hàn Lâm Viện Stockholm.

Sau khi ông Alfred Nobel mất chiếu theo tờ di chúc đó người ta phát ra những giải thưởng quan trọng. Tất cả mọi người, không phân biệt màu da chủng tộc, ngôn ngữ, văn hóa đều được lãnh thưởng nếu xét ra đủ điều kiện tiêu biểu xứng đáng là người phát minh việc hữu ích cho nhân loại.

— Người đã đặt ra giải thưởng

danh dự nhất thế giới mà cả nhân loại đều mơ ước.

Ông Alfred Nobel sinh năm 1839 tại Stockholm là nhà bác học nổi danh trên thế giới. Ông đã chế tạo ra nhiều vũ khí đạn được tối tân để dùng cho việc chiến tranh. Vũ khí của ông bán ra rất mau lẹ. Ông hằng say với công việc của mình mà quên nghĩ đến cảnh đau thương tang tóc ngoài trần mạt. Vũ khí của ông bán ra càng nhiều thì máu càng đổ và người chết càng ngày càng tăng lên ngùn ngụt.

Đến khi ông đã già thì lúc ấy ông đã thành một nhà tỉ phú ông thôi chế súng đạn. Nhìn gia tài mình nghĩ lại những ngày qua Alfred Nobel mới giật mình. Thì ra khoa học chỉ phụng sự cho mỗi cá nhân mình và làm giàu trên sự đau khổ, chết chóc của đồng loại. Ông rung mình sợ hãi. Rồi ông dăm ra hối hận.

Sự hối hận ấy giày xéo và cắn rứt lương tâm Alfred Nobel từ ngày này qua đêm khác, khiến ông nghĩ đến cách chuộc tội lỗi của mình.

Người ta định rằng sau một buổi họp mặt hằng năm ở Oslo, người ta sẽ chọn kẻ xứng đáng và lễ phát giải thưởng sẽ diễn ra đúng vào ngày nhà bác học Alfred Nobel mất. Ngày 10 tháng chạp (Alfred Nobel mất năm 1896).

Và giải thưởng Nobel đến ngày nay vẫn là một vinh dự vinh quang nhất thế giới đối với người được đón nhận giải thưởng đó.

TRINH-CÔNG-TRUYỀN

(T.H Lý-Tín) Sưu tầm

# SƯU TẦM

## NGỌN NÚI

Cao nhất Thế Giới và Á Châu: Ngọn Everest ở Nepal, Cao 29.610 bộ (feet). (1)

Cao nhất Bắc Mỹ Châu: Núi Mc Kinley ở Alaska, cao 20.320 bộ.

Cao nhất Nam Mỹ Châu: Núi Aconcagua ở Argentina, cao 23.080 bộ.

Cao nhất Âu Châu: Núi Elbrus ở Nga, cao 18.481 bộ.

Cao nhất Phi Châu: Núi Kilimanjaro ở Tanganyika, cao 19.340 bộ.

Cao nhất Úc Châu: Núi Kosciusko ở Hewsouth Wales, cao 7.316 bộ.

Cao nhất Hoa Kỳ (ngoại trừ Alaska): Núi Whitney ở California, cao 14.495 bộ.

Cao nhất Gia nã Đại: Núi Logan ở Yukon Territory, cao 19.850 bộ.

(1) 1 bộ (1 feet) = 0,3048 —

## NHỮNG BẢN ÁN LẠ LÙNG

Xưa nay luật pháp không dung tha những kẻ có tội. Nhưng việc phán xử ở tòa án Pháp thật là một điều ngộ nghĩnh vô cùng:

— Năm 1389 một con ngựa lơ đã chết chủ nó bị tòa án Montbarb kết án treo cổ.

— Năm 1394 một con heo đã ăn thụt một đĩa bẻ sơ sinh bị tòa án Mortain treo cổ trước khi mặc cho nó 1 chiếc áo đàn ông.

— Năm 1474 một chú gà trống đẻ trứng đã bị nghi là kẻ phù thủy nên bị tòa án Paris treo lên giàn hỏa thiêu sống.

— Năm 1497 một chị heo nái cắn cái cầm một đứa trẻ và cũng bị tòa án Ba Lê xử chém đầu.

— Năm 1499 một con bò rừng lữ húc chết một thanh niên bị tòa án Beanpres xử treo cổ.

TRINH-CÔNG-TRUYỀN  
(Chu Lai) Sưu tầm

PHỔ BIẾN SÂU RỘNG TUẦN BÁO  
THIỆU NHỊ  
LÀ GIÚP CHO TỜ BÁO CỦA CÁC EM SỐNG LÂU DÀI





## Suối mát

Thư của em T.T, Sài Gòn :

...Em là một nữ sinh 18 tuổi, trong kỳ nghỉ hè này, trước khi đi học lớp hè, em có một thắc mắc...

Em nghĩ rằng tại sao ta phải học cao, học nhiều, có lợi gì khi ta chưa định sẵn một phương hướng để theo đuổi, trong khi em biết rằng sẽ chỉ còn theo học được vài năm nữa là cùng, vì khi đó cha mẹ em đã già yếu, nên em phải nghỉ học để phụ với cha mẹ buôn bán, cho các em còn được theo học. Vậy tốt hơn ngay bây giờ em nghỉ học để phụ với cha mẹ, em sẽ thấu hiểu thêm nhiều kinh nghiệm sống hơn là em học mấy định lý, định nghĩa xuống mà sau này em sẽ chẳng bao giờ áp dụng. Nhưng nếu nghĩ như em thì thế giới đâu có nhà văn học, nhà thông thái, nhà toán học v.v...

Vậy em xin nhờ chị :

1) Nếu em hỏi chị nên nghỉ hay tiếp tục học, chắc hẳn chị sẽ khuyên em học tiếp vậy còn bổn phận của em thì sao.

2) Ý nghĩ của em có đúng không.

3) Chị giải đáp cho em trước ngày 1-5-72 để em còn quyết định.

Trả lời.

Vì vấn đề em hỏi cũng là thắc mắc chung mỗi khi hết một niên khóa, cho nên chị xin trả lời chung luôn cả các em khác có hoàn cảnh giống em. Chị rất tiếc thư em tới trễ quá nên chị không trả lời trước 1-5-72 được, mong em không buồn. Dù sao, sự học là sự lâu dài, em có nghỉ mất vài ngày, nếu cần em vẫn có thể đi học lại, hoặc đã đóng tiền học mà muốn thôi thì cứ học hết lớp hè rồi nghỉ ở nhà cũng vẫn tốt, kiến thức cũng mở mang thêm, có hại gì, phải không em.



## Vườn Hồng



Bm T.T. thân mến,

Sau mỗi năm học, lại có một số học sinh phải rời bỏ cuộc đời cấp sách tới trường. Phần lớn là vì hoàn cảnh, vì phải giúp đỡ gia đình, v.v... Chuyện đó thì ở bất cứ quốc gia nào trên thế giới đều xảy ra, vì không phải tất cả mọi gia đình đều có khả năng cho con cái học tới đâu được nhiều bằng cấp cao. Tuy nhiên trong số những người không còn cấp sách tới trường đó, có rất nhiều người không thể gọi là thôi học được. Bởi vì họ vẫn học, họ học thêm bằng cách



đọc các loại sách đề kiên thức mở mang, tâm hồn phong phú. Chị có biết một cụ già năm nay đã bảy chục tuổi. Cụ đó mồ côi cha từ năm 10 tuổi, 15 tuổi đã phải đi làm để giúp đỡ gia đình, thế mà đêm đêm, cụ dậy từ 4 giờ sáng, cụ tự học Pháp văn bằng Tự điển (vì nghèo quá không có tiền đóng học phí lại không còn thì giờ đến lớp, vì mất đi làm). Sau Pháp văn khá có thể hiểu được sách, cụ ráng dành tiền gửi mua các loại sách về máy móc và kỹ nghệ ở bên Pháp về xem, rồi nghiên cứu hoài đủ mọi vấn đề, đọc đủ mọi loại sách. Nên cụ biết rộng, nói chuyện với cụ chuyện gì cụ cũng thông thạo, tính tình cụ cởi mở nhờ cụ đọc nhiều sách, có nhiều tư tưởng trong đầu,

không bo bo cổ chấp, tuy cụ không đỗ đạt (cụ chỉ cấp sách đến trường có ba năm) nhưng cuộc đời cụ giúp ích cho nhiều người, cụ không có bằng cấp cao, không phải nhà chuyên môn về cái gì cả nhưng mọi người quý mến và nói chuyện với cụ chỉ thấy dễ chịu vì tuyệt nhiên cụ không có thái độ khinh thế ngạo vật. Như vậy, chị thấy cụ là người hiểu rộng, mặc dầu cụ không đến trường được nhiều. Đây chỉ là một trong cả triệu trường hợp khác. Có biết bao nhiêu nhà thông thái không bằng cấp, (vì không được tới trường) trong báo Thiếu Nhi đã có truyện ông Burchell. Biết bao nhà văn, thi sĩ, nhạc sĩ, v.v... lừng lẫy tiếng tăm cũng không được đi học bao lâu như Jack London, v.v... bao nhà doanh nghiệp, nhà hiền triết không hề cấp sách đến trường mà kiến thức thật là bao la. Vậy không tới trường không phải là hết cơ hội để học hỏi. Chỉ có điều tiếc là ta sẽ phải tự học, vất vả hơn là tới trường có thầy dạy dỗ mà thôi.

Sự không tới trường nữa không thể gọi là thôi học nếu ta vẫn còn tiếp tục học bằng đủ mọi cách trong trường đời. Tuy nhiên, nếu bảo sự tới trường chỉ là để học những định nghĩa, định lý chết thì cũng là sai lầm. Trước nhất, đó là căn bản của cả sự học sau này, nếu em học lên các lớp trên. Và lại đây là phần kiến thức phổ thông. Nhờ có vốn kiến thức phổ thông đó, nó huấn luyện óc em thành ra có ngăn nắp biết suy luận, biết tính toán, phân tích, sau này ra đời buôn bán, óc em sẽ bén nhạy hơn.



Tóm lại, chị nghĩ thế này :

1) Nếu em nào gia đình có khả năng cho theo học lên cao, thì nên cố gắng đừng bỏ dở, sau này các em sẽ thành các nhà chuyên môn của các ngành, sẽ cạnh tranh xù sỏ, giúp cho quốc gia được hùng cường, dân chúng được ấm no, thì các em chính là những người mà đất nước chúng ta sau bao năm điêu linh khổ sở đang mong chờ.

2) Nếu em nào vì hoàn cảnh phải bỏ học ngang dở sang một nghề chuyên môn, hoặc ra buôn bán v.v ... thì xin em ráng tìm tòi học hỏi hoài trong ngành của em cho tới thành công, làm thợ thì thành thợ giỏi, dạy lương tâm nghề nghiệp, làm công nghệ thì ngày một tinh xảo để cho sản phẩm được tốt hơn, nhà nông thì canh tác ngày một thân hoạch nhiều hoa lợi hơn, buôn bán thì ngày một mở mang để quốc gia trở nên giàu mạnh thì các em cũng là những con cưng của tổ quốc. Bởi vì xã hội là một guồng máy trong đó



cần tất cả mọi bộ phận, đừng nên quá trọng cái này, coi thường vứt bỏ cái kia mà máy không thể chạy được.

3) Dù học hành đỗ đạt cao hay phải sớm bỏ ngang sự học ở nhà trường, các em phải luôn luôn học hỏi tìm hiểu thêm những vấn đề ngoài ngành chuyên môn của các em, phải đọc thêm các sách báo về văn học nghệ thuật, tư tưởng để cho tâm hồn ngày thêm phong phú, tư tưởng ngày thêm sâu sắc, để mà hiểu đời, lịch duyệt, cảm thông được với chân, thiện, mỹ thì đời sống mới là đáng sống, mới thấy yêu đời, yêu người và mới có thể giúp ích được nhiều cho mọi người.

Chỉ có một điều này là đáng

buồn và chị nghĩ các em nên tâm niệm đề mà tránh, là sau khi được học lên cao rồi, đồ nhiều bằng cấp rồi mà không giúp ích cho Quốc gia, chỉ nghĩ tới lợi riêng tư, đã

thế lại khinh thế ngạo vật tự cao tự đại, như vậy thì chị nghĩ chẳng tài học ít thôi mà mọi người thương mến còn hơn phải không các em.

Chị Đ.P.K.



## TAY NGỌC BÊN BẾP HỒNG

### Sữa đậu nành

Nhân mùa nông, các em làm món sữa đậu nành để cả nhà giải khát, vừa mát, vừa bổ vừa tốn ít tiền, chỉ mất chừng 50đ là các em có rơ ly sữa uống ngon, thơm, bổ, béo bùi ngậy và lành ghê lắm (y như cái tên nó nếu các em viết sai chính tả).

#### Vật liệu :

150 gr đậu nành  
100gr đường  
8 ly nước (chừng 2 lít)

#### Cách làm

Đậu ngâm 10 giờ sau đem đãi rửa sạch sẽ rồi gĩa nhỏ, xong lấy 1 miếng vải bố dày để lên miệng 1 cái song sạch, sai hai em bẻ giữ chặt lấy, đổ bột lên, rồi múc nước đổ vào từ từ, vừa đổ vừa bóp bột cho ra nước cốt chừng hết 8 ly nước thì vắt ráo rồi bỏ bã đi. Xong đem song nước đặt lên bếp đun sôi, bỏ đường vào, khuấy đều rồi nhấc xuống, chờ nguội một chút cho khỏi bỏng lưỡi là uống được liền. Nếu muốn mát lạnh thì phải kiên nhẫn hơn, sau khi nguội hãy bỏ vào tủ lạnh đã nghe các em (Theo ý chị thì miễn sao khỏi bỏng lưỡi, rồi mình bỏ phảng ngay vào tủ nóng là đỡ mất công thức mắc, vậy đồ biết tủ nóng để ở đâu đấy, các cô các cậu ?)

#### Lời dặn :

Nhớ đây các cô các cậu ơi !

1) Nếu muốn làm cấp tốc thì sau khi ngâm nước lạnh chừng 15 phút em pha thêm một nửa nước sôi vào thì chỉ 3 giờ sau đậu đã mềm, có thể giã được.

2) Đừng ngâm đậu quá lâu, đậu chua.

3) Nếu nhà có máy xay sinh tố thì kể như em có số nhân hạ, chỉ việc cho vào máy, xay 2 phút là được liền. Cho vào máy, đậu và nước bằng nhau rồi bấm nút.

4) Máy miếng vải bố thành cái túi nhỏ rồi chỉ việc đổ bột đậu và nước vào túi mà vắt thì khỏi cần nhờ các em giữ dùm.

5) Nếu không thích mùi hăng của đậu thì bỏ vào chút bột va ni, (bằng đậu nành).

6) Không nên bỏ nhiều đường, ăn nhiều đường không tốt, chỉ nên hơi ngọt chút xíu thôi, nếu có thể uống không cần đường thì lại tốt nhất.

7) Cần nhất phải coi chừng lúc đậu gần sôi để tắt bếp, kẻo mà chỉ một cái chớp mắt là sữa đã sôi bùng lên và trào ra ngoài, lại mất công lau bếp, giặt khăn, tốn sữa, tốn công lại không giữ được tiêu chuẩn « làm việc ít mà vẫn thu được đủ kết quả để còn dành thì giờ nghỉ ngơi và làm việc công ích khác », nhớ không các cô các cậu bé của chị.

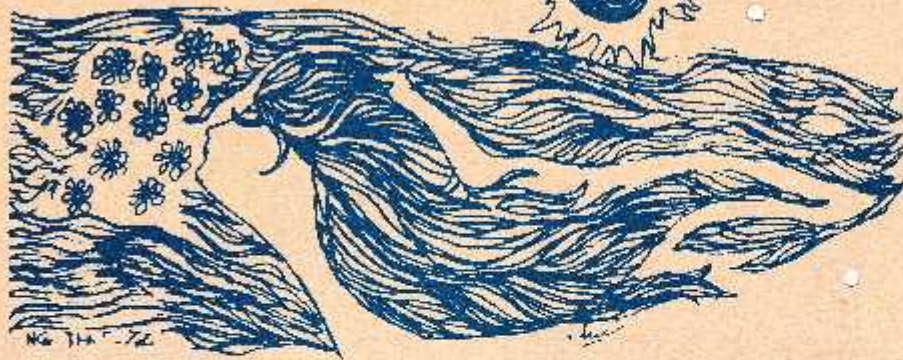
## MEO VẬT

Muốn các vết nhựa dầy, như nhựa thông chẳng hạn, đi hết, bạn hãy dùng hộp chất sau : alcool và essence térébenthine. Hai phần đều nhau.

LÊ DƯƠNG THẠCH



# bướm trong vườn



## BÚP BÊ BẰNG PHẤN

Ngày chủ nhật rảnh rỗi  
Đem dụng cụ ra làm  
Con búp bê bằng phấn  
Thật xinh và thật ngoan  
Này dao, này phấn trắng  
Này cọ với «ou lo»  
Ồ! mình làm nhanh nhé  
Làm nhanh kéo bạn chờ  
Viên phấn này cứng quá  
Mình khắc mũi mới xong  
Này mũi, này tóc nhé!  
Đi sơn, kéo nóng lòng  
Này mắt màu xanh hiếc  
Này mái tóc đen huyền  
Này áo đầm màu tím  
Này cái nơ xanh tuyền  
Này Chì, này Thước nhé!  
Búp bê bằng phấn nè!  
Mặt lấm, mới xong đó!  
Đẹp lắm, để lấy le  
«Ồi dào! mặt thì bí  
Mà cái miệng lại to  
Nơ xanh gì thấy lầy  
Không có giống học trò»  
— Xi! con nhỏ làm bộ  
Nơ xanh đẹp thế này  
Ta là nhà điêu khắc  
Mí làm bộ ta đây  
Thôi trả ta cho rồi  
Dào! con nhỏ làm bộ»  
Sao cứ thấy bời bời  
Sẽ nhờ anh làm hộ  
Sao búp bê gãy rồi  
Lông như muốn khóc thôi!  
Nhưng em có không... «khóc»  
Đành làm cái khác chơi

THƠ THƠ (T.T. Phương Lan)  
thiền nhi/18

## TRAO VẼ MẸ

Hôm qua ra mộ mẹ.  
Mùa đông đến đây rồi  
Mấy cành hoa trước mộ  
Giờ đây rách tả tơi  
Lòng con buồn vô hạn  
Ngồi nhớ mở cổ xanh  
Hồi tưởng về quá khứ  
Những giây phút an lành  
Nay con trông trước mộ  
Mấy gốc cúc trắng tươi  
Mẹ yêu hoa cúc trắng  
Như yêu cả cuộc đời  
Hôm qua con lên mộ  
Mơ mộng tập làm thơ  
Thơ nói về người mẹ  
Thương con khổ trăm bề  
Bài thơ này con dệt  
Gửi đến mẹ thân yêu  
Đề mẹ khỏi cô quạnh  
Khi đông đến, mưa nhiều.

HỒ VĂN HANH  
(Trung Học La San Quý Nhơn)

## HẠ BUỒN

Em biết ngoài kia hạ đã sang  
Cành hoa ủ rũ báo xuân tàn  
Âm vang tiếng gió lời hoa phượng  
Như chút hương thừa nghe nát tan,  
Phượng thảm rơi rơi đỏ khắp trường  
Nghe hồn tê tái chút vẩn vương  
Hình như thoang thoang trong chiều  
gió  
Có tiếng ve ngâm vọng cuối đường,  
Em biết rằng đã... đã tới ngày  
Học trò cất sách tạm chia tay  
Ngoài kia hoa phượng tung bừng nở  
Lá vẫn còn xanh, lá ngủ đây.

Nắng hạ bay chừ lên tóc em  
Lung lay gió cuốn thổi qua rèm  
Vi vu như nói lời tâm sự  
Mùa hạ đã sang đáng êm đêm.

TRẦN VI GIAO  
(T.V.Đ. Việt Nam)

## HÈ VÈ

Hè vè! Hè vè!  
Âm thanh buồn tẻ  
Tiếng chim se se  
Khe khe vang lên  
Nắm tay cho chắc  
Kéo bạn ta mất  
Từ giã bạn đi  
Không biết biệt ly  
Chừng nào mới gặp  
Lập đi lập lại  
Hai tiếng âm thanh  
Hè vè! Hè vè!

NGUYỄN THỊ THANH THẢO

## MƠ BUỒN

Đi dưới đường Duy Tân.  
Hàng cây dài bóng mát  
Lòng thêm nghe hăng khuâng  
Nên hồn lên bát ngát.  
Đi dưới cơn mưa chiều  
Gió thổi về đầu hùn  
Nắng xa rồi cuối dinh  
Chỉ có một buổi chiều  
Đi dưới lòng phố nhỏ,  
Tiếng chân khua từng hồi  
Tĩnh rồi và đổ ngổ  
Bước nhanh về đơn côi...

THÙY THANH TÂM  
(Khung trời dễ thương)

## GỌI TÌNH THƯƠNG

(dấu ái các bạn trong vườn)

Nguồn thác đổ mưa nhẹ nhàng miền  
màn  
chúng mình lặng lẽ xây giấc mộng  
vàng  
từng bàn tay tung cao lòng hăng hái,  
nghe tin đất mẹ con nước ngập ngàn  
đồng bào ta ngoài nó đang thiếu ăn,  
chiều quẩn áo mặc nắng mưa là màn  
đất sùng nước là chiều cảnh cơ cực,  
hăng hái lên đồng bào ta đang làm  
than

TÂM PHƯƠNG THẢO





# CHỊ

— Thanh ơi, dậy đi học.

Tiếng chị Phương vang lên từ nhà dưới. Dậy từ lâu nhưng Thanh lẳng im, nằm nghe hơi mát của làn gió nhẹ buổi sáng mơn man trên má. Thanh đưa mắt nhìn lên vòm lá dừa xanh ngắt. Nổi gì nhẹ nhàng, êm ái len vào lòng Thanh. Từ khung cảnh thường ngày nhưng bỗng dưng mới lạ: sáng nay không có gió bão, không còn mưa dầm như những hôm trước. Trời thì trong vắt và lên cao. Những con chim như vừa thức dậy sau mùa mưa bão lạnh căm, từng đàn riu rít, riu rít chuyển từ cành lá này sang cành khác. Thanh nghe lòng lâng lâng, bay bổng theo những cánh chim đầu tiên vút lên, đi kiếm mồi buổi sáng. Có tiếng dế từ ngoài cửa vào phòng. Thanh vội nhắm mắt làm bộ ngủ.

— Ê dậy nhỏ, lười thế.

Chị Phương vừa nói vừa cù vào bụng Thanh. Thanh vùng dậy, cười như nắc nẻ và la lên:

— Thôi! Thôi chị Phương.

Chị Phương nắm hai tay Thanh kéo xuống giường:

— Bậy rồi rồi đó cô, sửa soạn đi học kéo muộn. Có cơm sáng đấy.

Thanh nhăn mặt:

— Ăn cơm hoài ngán quá, sao chị không luộc khoai cho em mang đi học luôn.

— Nhỏ này chắc hay ăn vụng trong lớp lắm...

Thanh cười chạy nhanh xuống nhà dưới. Một lúc sau, tay xách cặp tay cầm nón, Thanh ra giếng, chỗ chị đang giặt:

— Chị Phương ơi, cột giùm tóc cho em.

Thanh bỏ nón xuống đất, mở cặp lục ra sợi len màu, đưa cho chị Phương, cột xong chị bảo:

— Lớn cái đầu mà tóc cũng không biết cột. Quê quá Thanh ơi.

Thanh vừa đi ra, còn vừa nói:

— Ai bảo chị cột cho em hoài.

Có hai bên đường còn ướt sương. Thanh vén áo dài, bước rón rén tránh những giọt sương lạnh. Thanh nhớ lại câu nói của chị: lớn rồi mà tóc cũng chẳng biết cột.Ừ nhỉ, Thanh chả biết làm gì, dù đã mười một tuổi, lớn ghê ấy chứ. Nhưng khi về nhà, Thanh không bao giờ nghĩ mình đã lớn vì những săn sóc của chị và mẹ. Từ miếng ăn giấc ngủ, tới quần áo, tóc tai...

Nhà có hai chị em, Thanh lại nhỏ nhất, có lẽ vì vậy mà Thanh sung sướng. Nhất là từ ngày bố mất đi, mọi tình thương từ chị và mẹ đều dồn vào Thanh. Có khi mẹ nhìn Thanh dăm dăm, rồi thở dài ôm Thanh vào lòng nói:

— Tội nghiệp con út của mẹ, bố chết sớm quá...

Bố chết năm Thanh bốn tuổi. Hình ảnh bố thật mờ nhạt trong trí nhớ nhò nhôi của Thanh. Thanh lớn lên bên mẹ kính yêu và chị thân thiết. Mẹ suốt ngày bận rộn với rẫy bắp nướng khoai. Chỉ buổi tối Thanh mới có dịp sà vào lòng mẹ, nghe kể chuyện ngày xưa, kể chuyện về bố... Nên chị Phương như người mẹ thứ hai, săn sóc Thanh từng việc nhỏ.

Thanh thương chị Phương vô cùng, có lẽ ít hơn thương mẹ một chút xíu và chắc là hơn thương con mèo nhỏ thật nhiều. Mẹ đôi khi hỏi Thanh:

— Con có thương chị Phương không, chứ mẹ thì mẹ ghét lắm, ai thương đồ con nuôi.

Thanh biết chị Phương không phải là chị một của Thanh. Mẹ chỉ sanh có ruột mình Thanh thôi, nhưng chẳng bao giờ Thanh ghét chị Thanh cả:

— Không thương sao mẹ chẳng bao giờ đánh chị ấy, con thương chị Phương bằng cái trời luôn.

— Thương mẹ hay chị Phương hơn.

— Mẹ hơn chứ, tại mẹ sanh ra con này, nuôi con ăn học này, còn chị Phương à... là chị Phương thương con, con thương lại.

Mẹ cười:

— Vậy đầu con hơn, kén.

Thanh ngửa mặt:

— Ừ há, thôi con thương bằng luôn. Chứ mẹ không thương chị Phương thật hả mẹ.

— Đầu cô, mẹ hỏi thử xem con có ghét chị Phương không đấy chứ.

Được nghỉ hai giờ cuối, Thanh chạy nhanh về nhà. Chị Phương đã vào rẫy với mẹ nên nhà đóng cửa, Thanh vút cặp vào cửa sổ, lấy áo phơi ở ngoài thay rồi chạy vào rẫy. Mẹ đang bứt đậu phụng ra khỏi gốc, thấy Thanh, mẹ hỏi:

— Nghỉ hả con. Xa thế chạy vào đây làm gì cho mệt.

Thanh mừng nụ:

— Về sớm chả có chị Phương ở nhà. Ủa chị Phương đâu rồi mẹ.

Mặt mẹ thoáng lo ngại:

Con ra ngoài giếng xem thấy chị không. Đi lấy nước sao lâu thế, hay trúng gió trúng máy gì, ngã xuống giếng rồi.

Thanh bứt mấy quả đậu non trắng, vừa đi vừa chùi vào áo ăn, những quả đậu mềm nhứt, ngọt ngào làm mất đầu lưỡi. Tới gần giếng, không thấy chị Phương, Thanh chợt lo sợ, chạy vội tới dóm xuống. Thanh yên lòng vì giếng hơi cạn, mà cũng chẳng thấy gì. Chợt một ý định loé lên. Mẹ vẫn bảo không thương chị Phương. Bây giờ Thanh về bảo chị té xuống giếng rồi mẹ thương hay không thì biết ngay ấy mà...

Thanh làm bộ hốt hải, chạy nhanh lại chỗ mẹ:

— Mẹ ơi, chị Phương nằm chổng cẳng dưới giếng...

Mẹ đứng bật dậy, quàng cây đậu vừa chạy lại giếng vừa kêu: Trời ơi! Con ơi!

Thanh đứng chết đĩnh, sợ hãi. Thanh không ngờ mẹ tin liền như thế. Làm sao bây giờ, mẹ đến giếng rồi. Thanh chạy theo mẹ, ngập ngừng nói cùng lúc mẹ nhìn xuống giếng.

— Không có chị Phương ở dưới ấy đâu...

Mẹ ngừng nhìn Thanh nửa kinh ngạc, nửa dò hỏi:

— Sao con lại nói vậy.

Thanh ấp úng:

— Con... con... Tại mẹ bảo không thương chị Phương, con mới thử xem.



Mẹ ngần mặt ra một lúc rồi cười phì:

— Con bé này quá quắt lắm. Thôi về đây.

Mẹ dắt tay Thanh đi và nói tiếp:

— Mẹ thương các con bằng nhau. Có thương con hơn một chút, thì vì con bé bông, chứ không phải vì là con ruột, con nuôi mà mẹ thương hay ghét hơn.

Vừa lúc ấy chị Phương trong rẫy gọi ra.

— Thanh ơi, có chùm «chu ca» chín này.

Thanh rời tay mẹ, chạy nhanh tới:

— Chị Phương đi đâu làm mẹ sợ chị té xuống giếng. Cái mẹ bảo em đi ra giếng tìm, em chạy về nói...

Thanh tíu tít kể lại chuyện trong ánh mắt cảm động của chị và trong cái nhìn triu mến của mẹ.

## HÀN LY

### TRẢ LỜI TRÒ CHƠI CHỮ A, B, C

1) Có 71 chữ đã dùng tất cả

2) Có 22 chữ mỗi chữ đã dùng

A-2, B-4, C-7, D-2, E-1, G-1, H-2, I-5, J-1, K-1, L-3, M-10, O-9, Q-1, R-1, S-7, T-2, U-2, V-2, W-4, X-1, Y-3 tổng cộng có 22 chữ đã dùng tất cả.

THÁI SƠN  
38/1 Ấp Nhứt Trí 2 Hùng Vương  
Thị Nghè

### NGƯỜI TÍ HON

Đó là một thiếu niên Việt Nam tên Nguyễn Văn Toàn, sinh năm 1962 tại quận Kim Sơn, tỉnh Ninh Bình, Bắc Phần. Khi mới sinh, anh chỉ nặng 0,5 kilo và đo được 20cm.

Năm nay, anh được 10 tuổi nhưng cũng chỉ cao có 64 cm và nặng 4,7 kilo.

### BÀI TOÁN KHÓ GIẢI

Một người thợ săn đi lạc ở vùng bắc cực, ông ta muốn đốt một cái bếp dầu hỏa, một đồng lửa và một điều thuốc lá. Nhưng, ông ta chỉ có mỗi một cây diêm, ông ta phải đốt gì trước hết?

Tại đây Cây diêm

thiên nhĩ/20

# LỊCH SỬ ẢO THUẬT

Ngày xưa đến nay, môn ảo thuật mà ta nghe hoặc được tận mắt nhìn xem những màn ly kỳ, hấp dẫn, rung rợn, mê hồn v.v... hẳn môn ấy sẽ có một lịch sử rõ ràng mà có lẽ ít bạn chưa dịp biết.

Có thể nói nhân vật hay đúng hơn Tờ sư ảo thuật là ông Jacole Philadelphie khai sáng nghề nghiệp do người ta tôn lên. Ông Jacob người Mỹ sinh ngày 14 tháng 8 năm 1735 ở tiểu bang Philadelphie. Trái hẳn với bậc tiền nhân ở mấy thế kỷ trước, là không chú trọng hành nghề bằng những quyền lực bí mật, huyền bí mà giải thích bằng một cách khoa học các bộ môn trình diễn và ông là người đầu tiên tuyên bố, rằng ông chỉ dùng những phương tiện hết sức thực tế và tự nhiên. Thực ra, những trò của ông hiện giờ đối với chúng ta rất lỗi thời nhưng tên tuổi ông vẫn được nêu ở hàng đầu trong lịch sử ngành ảo thuật. Ông mất năm 1795 ở vùng Schulp Sorta Nước Đức.

Từ đó lại có các nhân vật khác có lẽ nổi nghề hoặc vì sở thích:

— Ông Pinetti (1750 ở Obetello vùng Toslani ý Đại Lợi)

— Bellaehini (5-5-1828 tỉnh Ligo ta quận Ba-lan)

Năm 1783, một người Ý tên Pinetti là một ảo thuật gia đại tài đã thu được nhiều kết quả khả quan khắp thủ đô Âu Châu.

Chúng ta cũng kể vài công chuyện làm việc của ông Pinetti:

— 1783 trình diễn trước vua Louis XVI nước Pháp tại Hi viện Menus Plaisirs của Hoàng triều ở xóm Poissonnière thủ đô Balê một màn ảo thuật đặc biệt nhất trong các bộ môn kỳ lạ của ông; đó là ông dùng một cái ly lớn có nắp đậy bằng bạc ở trong đựng một cái đầu người bằng vàng to bằng ngón chân cái; bằng vàng ấy vậy mà nó biết nghe, biết suy đoán tất cả những lời khán giả chất vấn và trả lời bằng dấu hiệu

Do đó ông được làm ăn tại Hôtel des Ferines liên tiếp nhiều đêm. Ông sang Anh và Nga, nơi đây ông đau nặng thiếu thốn trăm bề do những ngày ông tranh đấu gây dựng môn «ảo thuật» mà bây giờ đã thịnh hành nhất. Ông mất năm 1800.

Nhà ảo thuật nổi tiếng nhất thế giới hồi thế kỷ thứ 19 là ông Bellaehini người Ba Lan. Sinh ngày 5-5-1828 tỉnh Ligita. Lúc còn bé ông rất thích môn «ảo thuật». Nhưng sự thực ở đời không cho ông thực hiện được phải làm thợ phụ kiếm tiền vì không chịu nổi sự khắt khe của chủ ông bỏ trốn sang Hoa Kỳ rồi đi Bồ Đào Nha. Dưới tàu, người thủy thủ phát giác, thuyền trưởng thương tình vì tài ảo thuật và vì ông thuyền trưởng ấy rất thích ảo thuật nên cho ông đi sang Bồ Đào Nha luôn.

Sau đó ông xuất diễn những trò ảo thuật thật ngoạn mục mà ông học được sau bao năm theo đoàn người du mục. Năm 18 tuổi ông đã đủ khả năng và phương tiện vùng vẫy một mình và sự nghiệp lấy lương từ đó.

Ông mất trong một tai nạn (tự tử hay ám sát không định rõ) trong lúc trình diễn, ông cần vợ ông nạp đạn, hai viên bỏ vào nòng súng, khán giả làm dấu hai viên đạn ấy khi ông hô khẩu hiệu tức thì ông chồm tới để chụp hai viên đạn bỏ vào đĩa, rồi ông ngã xuống gạch bất động khi màn đóng khán giả trở lên sân khấu quả nhiên 2 viên đạn làm dấu nằm trên đĩa, nhưng thân ông bị 2 viên đạn ở phổi bên mặt.

Thì ra ông cầm 4 viên 2 viên làm dấu cầm tay, 2 viên không dấu bỏ vào nòng trong súng cò một bộ phận đặc biệt làm dấu đạn không ra ngoài.

Đó là đêm 23-3-1918 tại rạp hát Wood Green Empire ở Luân Đôn và trò này được gọi là môn ảo thuật «Người không bao giờ bị thương»

HỒNG NGHĨA  
(Đường Văn Nghĩ)  
Châu Đốc



# BÀI LUẬN HAY NHẤT LỚP

\*\*\*\*\*

Trường Trung Học : ĐỒNG ĐỨC

Tên : Thái Thịnh      Lớp 8 B

Điểm : 17/20

Lời phê : Lời văn sáng sủa ý dồi dào

Đề : Giải nghĩa câu : « Ăn trái nhớ kẻ trồng cây ».

Hàng ngày hòa mình vào trong cuộc sống, tiếp xúc với mọi hạng người trong xã hội, chúng ta đã gặp không nhiều thì ít với những người vong ân bội nghĩa, khi phú quý thì quên lúc bần hàn rồi cuộc đời cũng để lại tiếng nhớ muôn thuở thế nên tục ngữ mới có câu : « Ăn trái nhớ kẻ trồng cây ».

Vậy chúng ta hãy tìm hiểu ý định của các cụ ngày xưa khi để lại câu tục ngữ trên.

« Ăn trái nhớ kẻ trồng cây », có nghĩa là khi ta ăn lấy một trái gì, thì ta phải biết nhớ đến ơn của người đã ra công vun trồng, ngày ngày lo tưới nước, bắt sâu, biết bao là công lao khó nhọc để tạo nên những quả ngon trái ngọt mà ngày nay chúng ta được hưởng.

Giờ đây chúng ta mà có được một cuộc sống đầy đủ tiện nghi về vật chất cũng như tinh thần đó cũng là nhờ công ơn của những người từ bao thế hệ trước vun bồi thành một nền văn minh hiện đại.

Câu tục ngữ « Ăn trái nhớ kẻ trồng cây » có ý khuyên bảo ta khi nhận lãnh ân huệ của người khác thì phải luôn luôn nhớ đến công ơn của người đó, không nên ăn ở bội bạc.

Nói về những kẻ vong ân bội nghĩa thì từ xưa đã có nhiều nhân vật tiêu biểu.

— Trần Thế Mỹ là một hàn sĩ thuở cơ hàn được vợ chăm lo săn sóc mọi bề. Nhưng đến khi danh đề bằng hồ, công thành danh toại thì chàng chẳng ngó ngàng gì đến mẹ

già, vợ hiền, con dại và một mình chàng nơi kinh kỳ vui vầy duyên mới.

Phàm mọi vật, mọi việc trên đời này đều có nguồn có gốc, cũng thế như con người ta có tổ tiên, ông bà, cha mẹ vậy. Cha mẹ có công dạy dỗ, nuôi nấng cho con nên người, nên vóc, công ơn to tát như trời như biển. Cho nên ta đạo Việt Nam có câu :

« Công cha như núi Thái Sơn.  
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra ».

Thế nên bổn phận làm con chúng ta phải một lòng kính yêu cha mẹ để tròn chữ hiếu. Chớ đừng nên bất hiếu theo Thế Mỹ là một đứa con bất hiếu, là người vong ân bội nghĩa; nếu không có mẹ cha dưỡng dục, vợ nhà lo toan mọi việc trong nhà lúc cơ hàn thì thử hỏi Thế Mỹ kia có hưởng được cảnh vinh sang phú quý không? Nhưng con người bội bạc kia cũng chẳng tốt đẹp gì, rốt cuộc Thế Mỹ kia cũng đâu lìa khỏi cõi. Dù cho tước trọng quyền cao nhưng cũng không che lấp được tiếng nhớ. Thế nên cao dao có câu :

« Ai mà phụ nghĩa quên công,  
Thì đeo trăm cánh hoa hồng chẳng thơm ».

Trái lại những kẻ biết nhớ đến ơn của người lúc trước thì thật là đáng quý.

— Carnot khi làm Tổng thống nước Pháp, một hôm trở về làng xưa ông liền chạy xuống trường xưa thăm ông thầy học cũ, ông ôm chặt lấy thầy mà nói rằng : « Con là Carnot, học trò cũ của thầy đây, thầy còn nhớ con không? ». Quý hóa thay! Lòng biết ơn thầy của ông Carnot.

— Ngày xưa thầy Tử Lộ lúc còn làm quan cao sang tột bậc, nhưng thầy chỉ ước sao tha sống cảnh nghèo nàn, sớm chiều đội gạo mà cha mẹ được còn.

Những người biết yêu nguồn mẫn gốc, nhớ ơn người đã sanh thành, dưỡng dục như ông Carnot, Tử Lộ v.v..., tiếng thơm còn lưu lại muôn đời, địa vị càng cao thì danh thơm tiếng tốt càng nhiều.

Tóm lại, chúng ta hiện nay đang sống với một cuộc sống thanh thản,

hồn nhiên, được hưởng mọi sự yên vui, thì ta luôn luôn phải nhớ đến công ơn những người đã xây dựng cho ta cảnh an vui ấy. Nhất thiết phải bỏ hết lòng tham mê vật chất, dục vọng riêng tư vì tính ích kỷ của mình, nhất là trong khi chung quanh ta, khắp mọi nơi mọi chốn, toàn thể đồng bào đang đoàn kết hợp tác chặt chẽ với nhau để vươn mình lên kiến tạo một đời sống đẹp đẽ, tươi sáng hơn, huy hoàng hơn.



HỌC HỎI:

## CON CỐC

Chắc các bạn cho rằng cóc là con vật ghê tởm, có nọc độc, nên giết đi để trừ một mối hại phải không?

Đừng nên trông mặt mà bắt hình dung như thế. Kể ra, cóc trông bần mắt thật: mồm rộng, ngoác ngoác, chân dài chân ngắn, bụng trắng hếu, da sù sì loang lổ, mắt thao láo. Nhưng cóc có nhiều đức tính và chứa nhiều kỳ lạ mà bạn không ngờ!

Học cách trí, các bạn hẳn biết cóc là loài máu lạnh, bề sống dưới nước, thở bằng mang như cá; lớn rụng đuôi, sống trên cạn, thở bằng phổi như loài có vú. Có lẽ, ít bạn biết rằng cóc ít thở bằng phổi, thường thở bằng da và chỉ thở khi nào mồm ngậm chặt. Vì thế, cóc chết rất khó nhọc: chặt đầu đi, cóc sống thêm được vài giờ; vứt phổi đi, tìm cóc còn cổ đập thêm được vài ngày! Ban đêm, cóc ngủ nhưng mắt vẫn thao láo; bởi vì có bao giờ chú ta nhắm được cả hai mắt một lúc đâu! Chỉ nhắm được một bên mắt cũng là quá lắm rồi! Miệng cóc rộng nên chú ta mà tắc lưỡi thì kêu to lắm và miệng ấy chỉ dùng để ăn chớ

(Xem tiếp trang 28)

thiều nhi/21



# Người Việt Nam

## CHƠI ĐÁ BANH TỪ LÚC NÀO ?

VAN LÝ

Các em có biết không, bây giờ tại Việt Nam môn đá banh được xem là môn thể thao vua. Đá banh có tính cách đại chúng, nhiều người thường thức cũng như nhiều người hâm mộ nhất: Dĩ nhiên môn chơi thể thao nào cũng cần đến sức lực và sức vóc. Tuy nhiên sức vóc không phải là yếu tố tất thắng.

Các em từ bé chí lớn đều biết không nhiều thì ít về đá banh. Cách chơi cũng như thắng bại của cuộc chơi từ thành quen quá hầu như đều biết là đội nào nhiều điểm tất đội đó thắng. Nhưng có một điều mà các em muốn hiểu là người Việt Nam chúng ta chơi banh từ lúc nào thì số lẽ rất ít người biết. Và hơn nữa hệ thống tổ chức của bộ môn này ra sao và sinh hoạt như thế nào có lẽ các em cũng nên biết qua đề hiểu một bộ môn thể thao hấp dẫn đã lôi cuốn không những hàng tỷ người trên thế giới không phân biệt nam nữ tuổi tác chứ đừng nói riêng gì tại Việt Nam thôi.

### HIỆN TẠI VIỆT NAM CÓ BAO NHIÊU ĐỘI BANH TẤT CẢ ?

Câu trả lời đúng không hẳn do cơ quan liên hệ trả lời. Có thể nói không một ai trả lời đúng được. Nhưng nếu các em hỏi có bao nhiêu hội banh hợp pháp trên toàn quốc thì con số có thể được đáp ứng là 40 hội thuộc Tổng cuộc túc cầu Việt Nam gồm các hội Hạng danh dự, hạng nhất, hạng nhì và lão tướng. Các hội được phân chia ra như trên là TCTCVN ấn định lại đẳng cấp tài nghệ của các đội để dễ dàng trong các cuộc sinh hoạt. Thêm vào đó về phía Tổng nha thanh niên, tức cơ quan đầu não thể thao của nhà nước cũng có thể đáp là 47 hội thuộc 47 tỉnh thì trong toàn quốc thuộc quyền của Ty Thanh niên địa

phương. Vì chỉ trên phương diện giấy tờ các em được biết nước ta có tất cả 87 hội banh. Như vậy số cầu thủ tức số người chơi ước khoảng gần 2.000 người. (Mỗi hội 20 cầu thủ  $20 \times 87 = 1.740$  người, đó là chưa kể số người trong ban lãnh đạo hội banh).

Thỉnh thoảng ở những nơi xa xôi hẻo lánh, các em thường thấy những cuộc thi đấu thể thao hoặc các cuộc tranh tài bóng tròn, các em có biết đâu đó là những hội banh lậu. Đã lậu tức không hợp pháp vì không có giấy phép hoạt động. Trong 87 hội các em biết vừa kể trên, chỉ có 40 hội là thường xuyên hoạt động. Đó là 40 hội thuộc TCTCVN, mà vừa rồi chiều 16-4-1972 đã khai mạc giải vô địch mùa 72-73 tại sân vận động Cộng-Hòa.

### TỔNG CUỘC TÚC CẦU VIỆT NAM

Tổng cuộc túc cầu Việt Nam là một Tổng cuộc tư nhân, đầu não của bộ môn bóng tròn trong nước không lệ thuộc chính quyền. Nhưng nằm trong lãnh vực cộng đồng thể thao quốc gia hợp lực với các tổng cuộc khác để phát huy phong trào thể thao trong nước; hầu giúp cho thanh niên Việt Nam góp mặt trên thao trường quốc tế hầu làm rạng rỡ cho giống nòi.

Cơ quan chỉ huy tư nhân về túc cầu thành hình từ năm 1922 do một nhóm người Pháp đứng ra xin phép thành lập và chính thức hoạt động các giải vô địch, cúp v.v... cũng được bắt đầu tổ chức. Từ bấy giờ mới thành hình Tổng cuộc còn mang tên Tổng cuộc bóng tròn Nam kỳ, vì thời ấy người Pháp muốn gây chia rẽ giữa những người Việt Nam. Một năm sau Tổng cuộc Nam kỳ được gia nhập vào Tổng cuộc Pháp và Tổng cuộc Quốc tế. Vì hồi ấy nước

ta là thuộc địa Pháp nên chúng ta phải gia nhập Tổng cuộc Pháp trước khi gia nhập Tổng cuộc Quốc tế.

Đó đó từ ý định thành lập và hoạt động bóng tròn tại Việt Nam đều do người Pháp chủ động.

Thật ra thì bóng tròn gia nhập vào đất Việt chúng ta từ năm 1905. Hồi bấy giờ chỉ có hội duy nhất của người Pháp mà thôi. Tất cả cầu thủ đều là người Pháp vô biên do thiếu ủy Desnier huấn luyện. Và Trận banh đầu tiên tại Việt Nam là trận banh của hai hội người Pháp, một của thiếu ủy Desnier và một của hội thuộc quân nhân trên chiếc hạm Kinh Alfred khi đến viếng Saigon. Theo tài liệu bóng tròn chúng ta có thể nói trận banh trên diễn ra tại sân banh vườn Ông Thượng tức sân Tao Đàn bây giờ. Lúc bấy giờ người Việt Nam cũng hâm mộ bóng tròn nhưng chưa am tường cách chơi cũng như luật lệ. Tuy nhiên sau đó ít lâu, một người Pháp khác tên Berton, nguyên giám đốc một hãng buôn tại Saigon, nguyên cựu ủy viên ban trị sự Liên hiệp Pháp Quốc thể thao phổ biến luật bóng tròn. Để cho phong trào chơi banh tròn phát triển mạnh chính ông này đã thành lập Hội câu lạc bộ thể thao (Cercle Sportif Saigonnaise) và cho đến bây giờ chúng ta thường nghe gọi hội (Cercle) Nợ. Chỉ khác là thời bấy giờ cầu thủ toàn người Pháp, nay thì toàn là người Việt. Gần đây một nhóm người Âu hội viên của Cercle đã tái lập hội bóng tròn người ngoại quốc. Nhóm người Âu này phân đông là nhân viên của các tòa Tổng lãnh sự hoặc giáo sư. Mới đây hội Cercle người Âu đã đấu giao hữu với Long Thành tại sân banh Long Thành trong ngày Người Cây Có Ruộng 26-3-72, kết quả Long Thành thắng 2-1. Như vậy Cercle có hai hội, một của người Việt thuộc hội hạng nhì



của Tổng cuộc Túc cầu Việt Nam, một của người Pháp để đấu giao hữu không nằm trong Tổng cuộc.

Hội Cercle của ông Breton thời bấy giờ có đối thủ là hội (Chinese Sporting Club) do một nhóm người Tàu trong Chợ Lớn thành lập. Tuy nhiên hội người Tàu không phải là địch thủ của Hội Cercle nên luôn thất bại. Điều chúng ta nên biết là thời đó phần đông cầu thủ người Tàu còn dễ dãi lắm. Để phục thù, hội người Tàu mượn vài cầu thủ cũng người Tàu nhưng ở Tân Gia Ba sang tăng cường, nhưng vẫn bị thua. Phải đợi đến năm sau mới có thêm hội Athletic club và hội Taberd club ra đời. Hội Athletic club cầu thủ phần đông là tư chức giúp việc cho các hãng buôn. Hội Taberd tức trường Taberd bấy giờ do ông Pestelsang lập rồi sau ông đổi tên lại là hội Saigon Sport.

(còn nữa)

## NGUYỄN-TRÍ- PHƯƠNG

Trước tên là Nguyễn văn Chương tự là Hàm Trinh, hiệu là Đường Xuyên. Quê ông ở làng Chí Long, huyện Phong Điền tỉnh Thừa Thiên. Ông làm quan từ đời vua Minh Mạng cho đến đời vua Tự Đức được phong đến chức Phụ Chính đại thần.

Đến năm 1858, Nguyễn trí Phương đã thiết lập tại Quảng Nam một hệ thống phòng thủ chặt chẽ. Ông lập đồn Liên Trì đắp lũy dài từ Hải Châu đến Phước Ninh. Pháp đánh mãi không thắng liền rút binh vào Gia Định (1860).

Tháng 7 năm 1860 Nguyễn trí Phương được bổ vào làm tại Gia Định ông lo đắp đồn Kỳ Hòa để chống Pháp.

Năm 1861 đồn Kỳ Hòa bị Pháp chiếm. Nguyễn Duy em ruột ông tử trận, ông bị thương và bị giáng chức, về sau ông tiểu trừ giặc Cai Tổng Vắng (1863) giặc Ta văn Phụng (1865) ông được thăng chức lại.

Năm 1868 vào dịp lễ mừng thọ 70 tuổi của ông, vua Tự Đức đã đề thơ tặng ông có câu «Thọ kinh bách chiến hậu, vọng trọng lục khanh trung», nghĩa là «Thọ hưởng sau trăm trận, quyền cầm trước sáu ngôi».

Ngày 20-11-1873 tức ngày 7-10 năm Quý Dậu, Pháp tấn công Hà Nội, vài giờ sau Pháp hạ được thành. Phò Mã Nguyễn Lâm từ thương Nguyễn trí Phương bị thương nặng. Quân Pháp vào thành bắt được ông và đem xuống tàu. Nguyễn trí Phương nghĩ mình là một bậc lão thần thờ vua đã trải qua 3 triều, đánh Nam dẹp Bắc đã mấy phen nay chẳng may vì việc nước mà bị thương đến nỗi phải bắt. Ông quyết chí không chịu buộc thuốc và nhịn ăn mà chết.

Đến năm Ất Hợi 1875 vua cho lập đền thờ Trung Hiếu Từ tại quê nhà ở làng Chí Long, thờ chung với em ruột là Nguyễn Duy và con trai là Nguyễn Lâm. Cứ hàng năm Huyện quan sở phải đến tế lễ. Đến năm Bình Tuất 1886 Nguyễn trí Phương được dự thờ trong miếu Hiền Lương.

## TÌM HIỂU

### Hai lần vòng quanh thế giới

Theo bảng thống kê của các nhà sản xuất thì riêng trong năm 1965 số xe hơi đã bán ra ở khắp mọi nơi trên thế giới là 24 triệu chiếc. Tính trung bình ra mỗi chiếc xe dài 4 mét, nếu đem xếp hàng nối đuôi nhau thì ta sẽ có được một dãy xe hơi dài hơn hai lần vòng quanh thế giới! ghê chưa?

### Tàu Thủy không lồ

Một chiếc tàu thủy khổng lồ chế tạo tại Tổ Cách Lan và được hạ thủy vào năm 1967. Tàu này được tạm gọi là Q4 cùng loại với Queen Mary và Queen Elizabeth, dài 238m rộng 31m2 có thể chứa được 200 hành khách cùng một ngàn thủy thủ. Trên tàu sẽ có đầy đủ tiện nghi như bể bơi, phòng khiêu vũ, sân quần vợt v.v

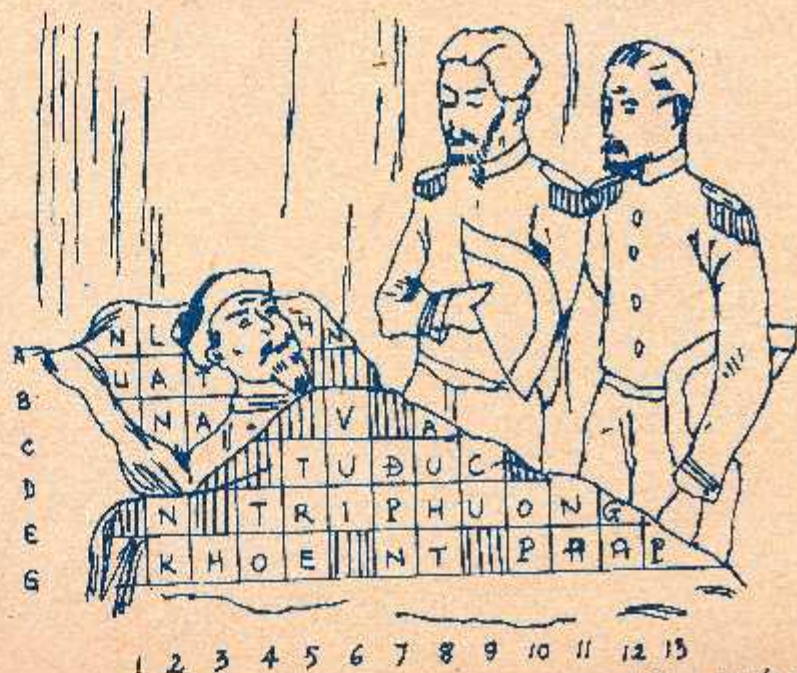
### Phi cơ quân sự nhỏ nhất thế giới

Không quân Hoa Kỳ đang cho thực hiện một phi cơ quân sự nhỏ nhất thế giới với 2 động cơ bằng

chất nhựa dẻo. Từ đầu cánh nọ sang đầu cánh kia là 7,5m, cả phi cơ nặng dưới 2 tấn. Phi cơ có thể đáp xuống mặt nước hoặc những khoảng đất rất hẹp một cách dễ dàng.

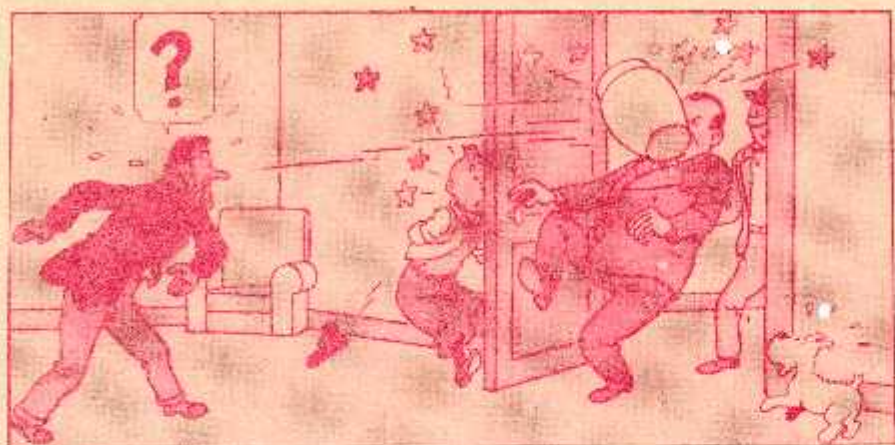
NGUYỄN TRÍ HÙNG (sưu tầm)  
3 Lê Thánh Tôn Saigon I

— Ở Phi Châu thỉnh thoảng người ta bắt được những con trăn rất lớn. Lớn nhất là con trăn có 250 cái xương sống bắt được năm 1648. Vậy mà người ta đã bắt được con trăn có tới 402 cái xương sống năm 1665. Đó là con trăn có xương sống dài nhất từ trước đến nay.





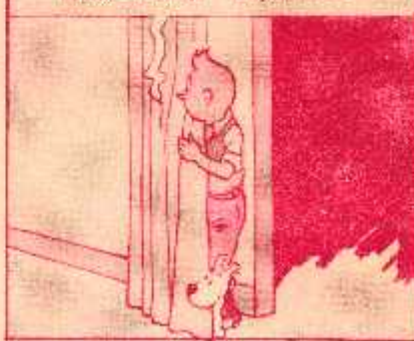
# MẠO HIỂM MỸ CHÂU



Ồ HẸN MẶT! NÓ ĐÃ HẠ ĐƯỢC  
ÔNG CHỦ YA CHU BA RỒI!



NÓ ĐI KHỎI RỒI. TA SẼ LO  
ĐẾN 2 TÊN KIA TRONG KHÍ CHỜ  
HẸN QUAY LẠI.....



HẤP!... MỘT CHU!



CỘT CẢ HAI THẤY TRỞ LẠI CHO  
KHẮC ẮN... HƯ!... CÒI TIẾNG  
CHÂN TÊN KIA TRỞ LẠI...



QUAI NHÌ! KHÔNG BIẾT  
THẮNG NHẤT TRƠN ĐAU?



HẤP! THE LA CẢ 3 ĐUÁ BỊ HẠ.  
BÂY GIỜ ĐI KÊU CẢNH SÁT



MAU LÊN XẾP! TÔI VỪA HẠ  
ĐƯỢC VUA GĂNG TÔ AL-  
CAPONE VÀ HAI  
BỘ HẠ CỦA NÓ...



A LÔ! TÔI GẶP BẮT MỘT THẮNG  
ĐIỀN. NÓ ĐÃ NHẢ VỖ NGỰC TỬ CỎI  
LÀ ĐÃ HẠ ĐƯỢC VUA GĂNG  
TÔ AL-CAPONE









# ALEXANDER GRAHAM BELL (1847-1922)

## NGƯỜI PHÁT MINH RA ĐIỆN THOẠI

VĂN VIỆT : Suu Tầm

Ngày nay chúng ta có thể nói chuyện với một người bạn ở cách xa hàng ngàn cây số mà vẫn nghe rõ tiếng nói của họ ở bên kia đầu giây như là người đó đang ngồi nói chuyện trước mặt chúng ta. Người mà làm nên công trình vĩ đại này là ALEXANDER GRAHAM BELL : cha đẻ của máy điện thoại.

Bell không những là một nhà phát minh đại tài mà còn là một nhà viết sách dành riêng dạy người câm và điếc vì ông là một giáo sư về ngành này.

Alexander Graham Bell sanh năm 1847 tại Edinburgh, Scotland (Tô Cách Lan) khi còn nhỏ ông đã có khiếu về phát minh. Ông theo học tại trường Đại Học Edinburg và London. Thời gian này sức khoẻ của Ông không được tốt lắm. Năm Ông 23 tuổi, Bác sĩ khuyên cha mẹ ông là nên cho Ông sống thay đổi khí hậu và ở ngoài trời, vì vậy đến năm 1870 gia đình Ông rời sang Gia Nã Đại, sống ở một trang trại rộng rãi, tại đây, đúng như lời bác sĩ nói, ông trở nên khỏe mạnh hơn.

Ông Nội, và thân phụ Ông đều là những giáo sư dạy những người điếc. Thân sinh Ông đã cố gắng chế ra được một hệ thống: Hữu Hình Thính Thị (Visible Speech). Đó là một hệ thống dạy người điếc có thể hiểu người khác nói bằng cách nhìn môi họ mấp máy. Bell học hệ thống này rồi cũng trở nên một giáo sư dạy những người điếc như thân phụ Ông. Ông mở một trường riêng dạy hạng người này tại Gia Nã Đại.

Sau Ông được mời tới dạy tại một trường ở Boston, Hoa Kỳ. Những đứa học trò Ông sắp dạy



Alexander GRAHAM BELL không những là một nhà phát minh mà còn là một giáo sư dạy người «điếc» nữa.

không những vừa điếc lại vừa câm nữa, tuy nhiên Ông vẫn nhận lời và rời sang sinh sống tại Hoa Kỳ để phục vụ xứ này trong những ngày còn lại của đời Ông và trở nên một công dân Hoa Kỳ chính thức.

Dần dần Bell có đông học trò, ông phải mở thêm một trường để huấn luyện các vị Giáo viên cách dạy những người điếc. Ông cũng còn dạy thêm các lớp về diễn giảng, sau trở nên một Giáo sư của trường Đại học Boston.

Nhờ về giảng dạy những người điếc, nên ông thu thập được nhiều kinh nghiệm về âm thanh. Ông nghĩ rằng ông có thể gửi tiếng nói của ông qua một khoảng cách xa, vì vậy danh từ Điện thoại có nghĩa là âm thanh ở xa (Telephone = far sound)

đó là lý do khiến ông phát minh ra máy điện thoại.

Với sự trợ giúp của người phụ tá tên là Thomas A. Watson, ông làm việc ngày đêm để cố gắng chế tạo chiếc máy điện thoại. Ông mắc dây qua vài gian phòng, mỗi lần ông nghĩ được sáng chế gì, ông lại thử nói qua đường dây đó, nhưng ông đều thất vọng. Sau mỗi lần thất bại ông lại cố gắng tìm tòi và sửa chữa thêm.

Một hôm Bell đang ở trong phòng thí nghiệm để làm những thí nghiệm về điện thoại, Watson thì ở phòng khác cũng đang cầm cụ thí nghiệm với những sợi dây đồng. Bỗng nhiên Bell nghe thấy âm thanh yếu ớt phát ra từ chiếc máy điện thoại. Ông vội chạy sang phòng Watson hỏi: «Anh



vừa làm gì đó? Khiến cho tiếng động phát ra ở máy điện thoại của tôi?», sự việc xảy ra ngẫu nhiên đã giúp cho Bell tìm thấy cách cố gắng làm máy điện thoại, nhưng đó chỉ mới là bước đầu mà 1 năm sau giấc mộng của Bell mới thành sự thực.

Một hôm Watson đang đứng nghe máy điện thoại ở trong 1 phòng, còn Bell thì ở trước máy điện thoại trong 1 phòng khác ở cách xa phòng Watson. Một sợi dây đồng được mắc nối liền giữa hai phòng, bất chợt Bell đụng đồ 1 lọ đựng axit, ông lên tiếng gọi «ông Watson lại đây, tôi nhờ ông 1 tý». Nhưng ông quên rằng Watson đang ở cách ông không thể nghe thấy tiếng ông gọi. Rồi thì ngay lúc đó, ông nghe thấy tiếng chân chạy đến và Watson hiện ra trước cửa phòng sung sướng reo to: «Máy chạy rồi! Máy chạy rồi! Tôi nghe rõ tiếng ông qua máy điện thoại. Thật là ngày rực rỡ. Chúng ta đã làm cho sợi dây đồng biết nói», đó là 1 ngày vào tháng 3 năm 1876 và đó cũng là câu điện đàm đầu tiên bằng điện thoại.

Trước khi điện thoại được thông dụng, Bell đã phải vất vả để làm cho mọi người hiểu công dụng của nó vì lúc ban đầu người ta cho đó chỉ là 1 trò chơi hay ho và không hiểu rõ công dụng của điện thoại.

Đến năm 1876, nhân ngày kỷ niệm 100 năm Độc Lập của Hoa Kỳ, 1 cuộc triển lãm vĩ đại được tổ chức tại Philadelphia. Trong cuộc triển lãm này mỗi Tiểu bang gửi 1 sản phẩm kể cả những sáng chế mới đến triển lãm. Nhân dịp này Bell đem triển lãm phát minh mới của ông là chiếc máy điện thoại cùng với những sản phẩm khác của Tiểu bang Massachusetts. Chiếc máy chỉ được trưng bày tại 1 chỗ tầm thường của gian hàng trong cuộc triển lãm. Người ta vẫn cho rằng đó chỉ là 1 thứ đồ chơi không có giá trị gì và không ai để ý đến chiếc máy điện thoại của Bell.

Một hôm những người trong Ban Giám Khảo của cuộc triển lãm đi thăm các gian hàng để chăm diêm. Sau khi đã đi 1 vòng các gian hàng để quan sát, các vị giám khảo đã bắt đầu thăm mệt, Bell chán nản khi thấy họ đi qua gian hàng của mình mà không 1 ai buồn chú ý đến chiếc máy điện thoại. Tình cờ



Hình chụp BELL lúc 20 tuổi.

ngay lúc đó, 1 vị khách danh dự của cuộc triển lãm đến viếng: đó là Hoàng Đế nước Ba Tây, ông tiến lại phía Bell để chào mừng vì ông đã gặp Bell 1 lần tại trường dạy những người điếc của Bell ở Boston trong dịp ông đến thăm viếng trường này. Bell liền giải thích cho ông nghe công dụng và cách sử dụng máy điện thoại. Hoàng Đế của xứ Ba Tây rất lấy làm thích thú khi nghe thấy tiếng Bell qua đầu giây của máy, ông reo lớn: «Cái máy biết nói! Cái máy biết nói!». Nghe thấy vậy các vị Giám khảo mới chú ý tới chiếc điện thoại và họ đồng ý đó là 1 phát minh quan trọng nhất. Rồi chiếc máy điện thoại đang ở 1 khu tầm thường được dời đến trưng bày tại ngay khu chính giữa của nhà triển lãm và ông chiếm được huy chương của cuộc triển lãm. Một trong những vị Giám khảo là 1 khoa học gia người Anh đã cho rằng chiếc máy điện thoại của Bell là 1 phát minh tuyệt diệu nhất mà ông đã được thấy ở Mỹ Châu. Cũng trong năm này Bell và Watson đã thiết lập được 2 đường giây điện thoại đầu tiên giữa các tỉnh Boston và Cambri-ge, Massachusetts với khoảng cách xa là 2 dặm.

Một hôm ông được yêu cầu tổ chức 1 buổi nói chuyện về phát minh của ông tại Salem thuộc Tiểu bang Massachusetts để cho công chúng biết rõ sự thật về điện thoại. Trong phòng

nơi diễn đàn, ông cho đặt vài chiếc điện thoại được nối liền với 1 đường dây của 1 chiếc điện thoại đặt tại văn phòng thí nghiệm của ông ở Boston cách xa đó khoảng 20 dặm và Watson, phụ tá của ông thì ngồi trước điện thoại này. Sau khi Bell nói chuyện xong với các thính giả, ông nhắc chiếc điện thoại đặt trước mặt lên và nói: «Ông Watson, ông có thể vui lòng nói chuyện với các thính giả tại đây được không?». Watson làm theo lời Bell và nói vào máy điện thoại: «Kính chào quý vị, tôi đang được hân hạnh hầu chuyện với quý vị ở Salem mặc dầu tôi đang ở Boston». Mọi người nghe rõ tiếng Watson qua máy điện thoại và lúc bấy giờ họ mới tin là thật và bắt đầu hoan nghênh phát minh của Bell.

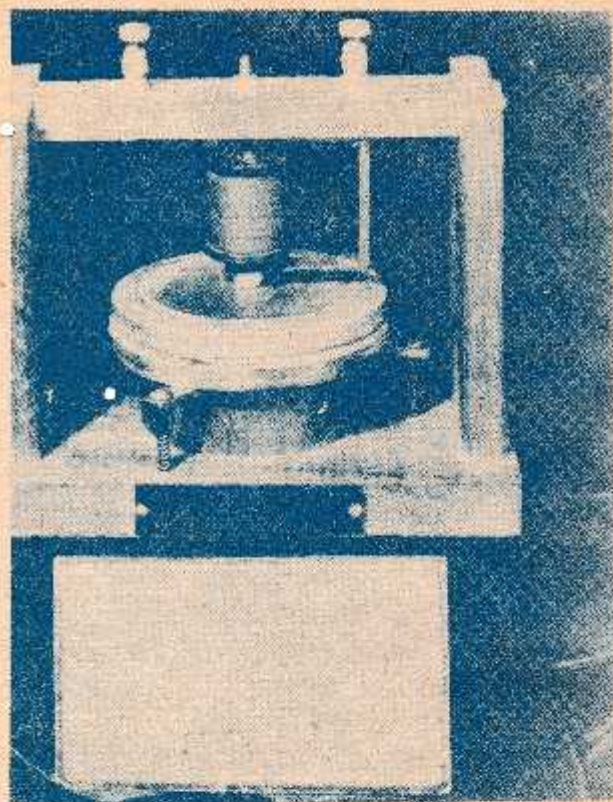
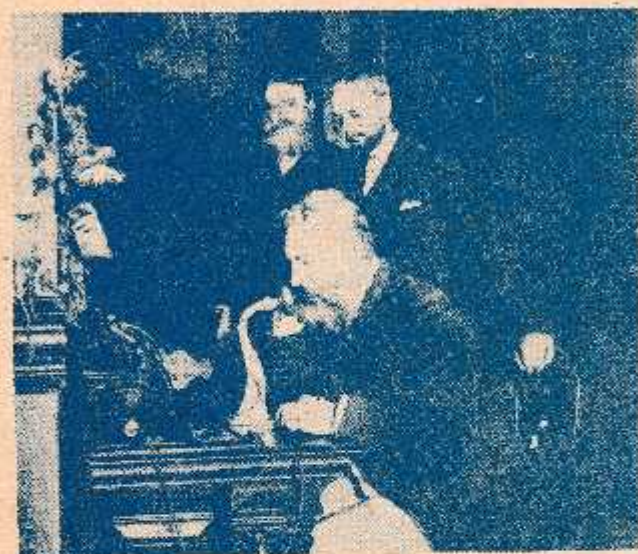
Đến năm 1877, 1 công ty điện thoại đầu tiên được thành lập và năm sau 1 cơ sở mậu dịch về điện thoại đầu tiên được thành lập tại New-Haven, Tiểu bang Connecticut, có tất cả 8 đường dây và 21 chiếc điện thoại. Từ đó hệ thống điện thoại phát triển mau chóng, 2 năm sau tại Hoa Kỳ đã có 47.000 chiếc điện thoại. Máy điện thoại được phổ biến lan rộng khắp Hoa Kỳ và Âu Châu. Bell đã sống để được thấy hàng triệu chiếc điện thoại được thông dụng trên khắp thế giới, nhưng ông đã chết trước ít lâu khi 1 đường dây điện thoại qua Đại Dương được thiết lập. Nhờ phát minh ra



điện thoại, Bell đã trở nên giàu có và được nhiều vinh dự lớn lao. Ông đã được ban thưởng nhiều huy chương công cấp bằng tưởng lệ. Phát minh của ông thường được mệnh danh là «Món quà vĩ đại của Mỹ Châu tặng cho Thế Giới».

Alexander Graham Bell mất ngày 2-8-1922, trong ngày này tất cả các máy điện thoại tại Hoa Kỳ đều ngừng hoạt động trong 5 phút để tưởng niệm 1 vĩ nhân: cha đẻ của điện thoại.

VĂN-VIỆT



Chiếc máy điện thoại đầu tiên của Bell chế năm 1875

Bell đang nói chuyện bằng điện thoại để khai mạc một đường dây điện thoại thiết lập từ New-york và Chicago.

HỌC HỎI:

## CON CỐC

(tiếp theo trang 21)

không bao giờ dùng để uống. Lúc nào khát, chú ta nhảy tùm xuống ao tắm; thế là đủ vì chú ta thường có tính uống nước bằng da.

Tuy bề ngoài trông dữ tợn, nhưng tâm tính cóc rất hiền lành, dễ làm quen với người làm. Các bạn thử bắt một con sên buộc vào sợi chỉ, dứ dứ trước mõm cóc xem, chú ta không ngần ngại gì mà khôngớp! Ấy chỉ vài bận là quen; rồi sau thoáng thấy bóng các bạn, chú ta sẽ nhảy ra ngay.

Người ta bảo dãi cóc có nọc độc, thật là oan cho chú ta quá! Cóc không có hạch nọc dãi thì lấy đâu ra dãi để dãi độc chúng ta? Cóc chỉ có nhựa: da sù sì, hề ai

mớ vào nó sẽ tiết ra một thứ nước nhớt nháp, trơn như mỡ. Mặc dầu nhựa đó cũng không hại gì nếu tay ta không bị trầy trụa chỗ nào, và rửa xà phòng là sạch hết ngay. Thật ra cóc có nhiều hạch khá to ở gáy, tiết ra một thứ nước thật mạnh, thật quý. Nhưng ít khi cóc tiết nọc ra, trừ khi tức giận đến cực điểm. Nọc đó mạnh đến nỗi cóc chịu được cả nọc rắn hổ mang, mà chỉ một chút xiu cũng đủ làm chết một con mẫn lớn. Nhờ ở nọc đó, cóc nhện dãi rất dai. Nhốt cóc vào lọ trong 2 năm trời, đồ ra chú ta vẫn còn sống như thường. Tuy nhiên, cóc rất bấu ăn, mỗi ngày ăn đến 5, 6 bận và ăn ròng là sâu cần rau. Vì vậy, những người trồng rau có kinh nghiệm, thường hay bắt cóc mang về thả vào những luống rau.

Ngoài 2 đặc tính trên, nọc cóc còn có thêm đặc tính rất kỳ lạ khác: dùng nọc cóc tiêm vào người—người không chết đâu—thì người cảm thấy

khỏe rọ, tim đập đều, thần kinh hệ được cân bằng và nhất là nhờ nọc đó, các hạch trong thân thể người ta tiết đều các chất rất có ích cho sức khỏe.

Ngày xưa, người ta đuổi cóc, giết cóc vì cóc trông ghê gớm. Ngày nay, người ta nuôi cóc, bảo vệ cóc để lấy nọc. Người ta bắt bằng điện khá mạnh vào mình cóc, để cho cóc cầu tiết ứa nọc ra rồi họ hứng lấy.

Các cụ ta, không phải đợi đến bây giờ mới biết cái đặc tính có ích của cóc. Mà từ từ lâu rồi, các cụ vẫn biết quý cóc. Hân các bạn còn nhớ câu hát nửa khuyên nửa dọa này:

Con Cóc là cậu ông trời.

Hễ ai đánh nó thì trời đánh cho

Sự thật, chưa có ai đánh Cóc mà bị trời đánh cả. Nhưng, nếu ai đánh Cóc cũng là người độc ác, vô ơn đối với một giống vật có ích cho người.

Lê dương Thạch



VUI MÀ HỌC

# TÂN TOÁN HỌC

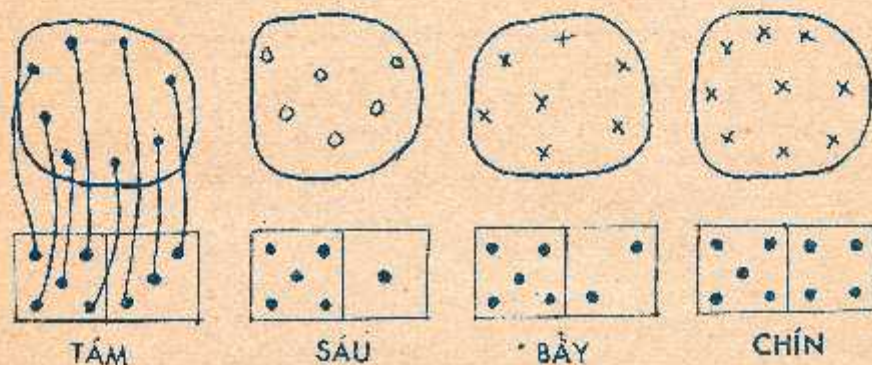
## CHO TẤT CẢ CÁC EM

BÁCH KHOA PHỤ TRÁCH

SỐ THIÊN NHIÊN (hay CHÍNH SỐ) từ 6 đến 9

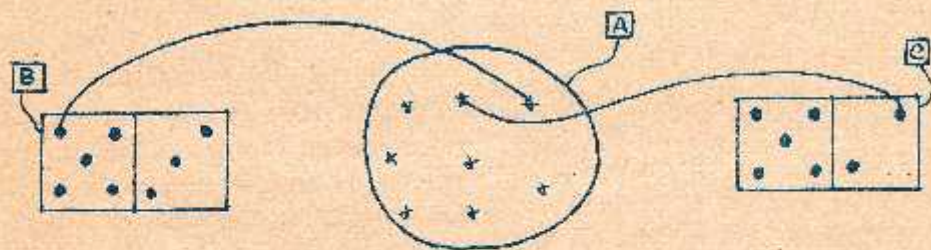
BẢNG — NHỎ HƠN — LỚN HƠN

Các em nối bằng bút chì để mỗi phần tử của tập hợp trên với một phần tử của tập hợp dưới vẽ sau đây rồi điền vào chỗ trống:



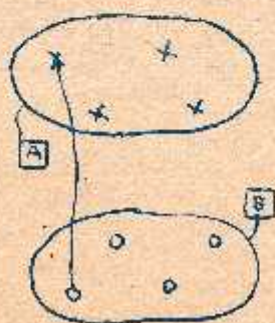
Mỗi tập hợp ở trên \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ với mỗi tập hợp vẽ ở  
dưới. Hai tập hợp này có cùng  
một \_\_\_\_\_

2) Từ mỗi phần tử của tập hợp A, các em nối bằng bút chì để tới một phần tử của tập hợp B, và bằng bút chì xanh tới một phần tử của tập hợp C. Rồi điền vào chỗ trống:



— Tập hợp A có \_\_\_\_\_  
phần tử hơn tập hợp B.  
— Tập hợp A có \_\_\_\_\_  
phần tử hơn tập hợp C.  
— Chính số của tập hợp B là \_\_\_\_\_, Chính số của  
tập hợp A là \_\_\_\_\_

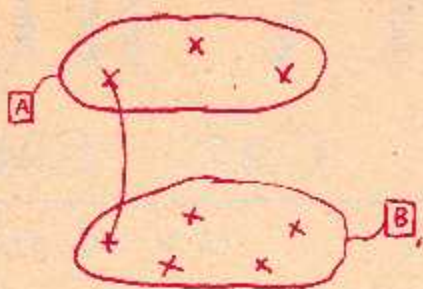
3) Các em nối mỗi phần tử của tập hợp A với một phần tử của tập hợp B, rồi viết chính số của mỗi tập hợp. Hẳn các em thấy chúng có cùng một chính số. Các em điền vào chỗ trống:



Chính số của tập hợp A là \_\_\_\_\_  
Chính số của tập hợp B là \_\_\_\_\_  
Chính số của hai tập hợp  
BẰNG NHAU.  
Ta viết:  $4 = 4$   
Và đọc: bốn BẰNG bốn.



4) So sánh 2 tập hợp dưới đây sau khi nối mỗi phần tử của chúng bằng bút chì đỏ, rồi các em điền vào chỗ trống :



Tập hợp A chứa \_\_\_\_\_  
phần tử hơn tập hợp B.

Chính số của A là \_\_\_\_\_

Chính số của B là \_\_\_\_\_

Chính số của A NHỎ HƠN  
chính số của B.

Ta viết :  $3 < 5$

Và đọc : 3 nhỏ hơn 5.

5) Vẫn so sánh 2 tập hợp A và B ở trên, các em điền vào chỗ trống :

Tập hợp B chứa \_\_\_\_\_ phần tử hơn tập hợp A.

Chính số của tập hợp B lớn hơn chính số của tập hợp A.

Ta viết :  $5 > 3$  Và đọc : 5 lớn hơn 3

# THẮC MẮC

(Tiếp theo trang 2.)

Hai ông bà không có con, nên người lo hương khói hiện nay là ông Trần Khánh Triệu, con của Nhất Linh đã được ông bà nhận làm con nuôi từ hồi ông còn đi dạy học ở Thăng Long.

Tác phẩm đã xuất bản :

— Hồn bướm mơ tiên (1933)  
Gánh Hàng Hoa (1934) Nửa Chừng Xuân (1934) Đồi Mưa Gió (1934)  
Trống Mái (1936) Giấc Đường Gió Bụi (1936) Anh Phải Sống (1937) Tục Luy (kịch - 1937) Tiếng Suối Reo (1937) Gia Đình (1938) Thoát Ly (1939) Đợi Chờ (1939) Thừa Tự (1940) Tiêu Sơn Tráng Sĩ (1940) Hạnh (1940) Đẹp (1940) Đội Mũ Lành (1941) Những Ngày Vui (1941) Đồng Bệnh (kịch - 1942) Băn Khoăn (1943) Số Đào Hoa (1962) Cái Ve (?)  
Đồng Xu (?).

Ngoài những tác phẩm văn nghệ, Khải Hưng còn viết rất nhiều truyện nhi đồng như Ông Đồ Bè, Cái Ấm

Đất, Thầy Đội Nhất Quyền Sách Ước, Cầm Trại, Cây Tre Trăm Đốt, Thế Giới Ti Hôn, Cốc Tia, Bông Cúc Huyện, Lưu Bình Dương Lễ...

HỎI : Nguyên văn của những chữ viết tắt IBM, UNESCO, NYLON, và PS, NB.

của các em VINH NHƠN (Huế)  
CẦM (Chợ Lớn) DUY DỨC (Saigon)  
và THU HOA (Mỹ Tho).

ĐÁP : 1) IBM là tên tắt của công ty sáng chế máy tính điện tử đầu tiên của Hoa Kỳ (International Business Machine) sáng lập bởi Herman Hollerith từ năm 1890. Vào thời kỳ đầu tiên ấy, máy tính của Hollerith chỉ là loại máy bấm lỗ phiếu mà ngày nay các phiếu này được gọi là phiếu IBM.

2) UNESCO là những chữ tắt của United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Cơ Quan Văn Hóa, Giáo dục và Khoa học của Liên Hiệp Quốc).

3) NYLON không phải là chữ viết tắt biểu thị những hóa chất cấu tạo nên chất nhựa dẻo, nhưng chỉ là sự tình cờ xuất phát từ một câu nói của khách hàng « Now you, Lou-sy old Nipponese » đại ý là « Nào, hãy giờ tới cái món hàng của anh chàng Nhật Bìn già nua, chầy rặn đó ! » (tức là ám chỉ món hàng bằng

chất nhựa dẻo) và sau người ta lấy luôn làm chữ tắt thành NYLON (đây chỉ là giai thoại. Bạn đọc nào có tài liệu gì khác hơn xin bổ túc giùm) P, S. là chữ viết tắt của Post Scriptum được dùng từ thời trung cổ ngụ ý thêm thắt một đề mục sau một đoạn thơ cũng như một cách Tái Bút bây giờ. Ngày nay hai chữ N.B. (Nota Bene) cũng là hai chữ dùng để thay cho chữ tái bút.

HỎI : Nơi nào lạnh nhất trên thế giới ? Đo được bao nhiêu độ ?

VÕ KIẾT  
(Đà Lạt)

ĐÁP : Nhiệt độ lạnh nhất ngoài thiên nhiên lấy được ở Nam Băng Dương, đo được -126,9 độ Fahrenheit, tính ra độ bách phân thì bằng -88,28 độ (dưới zéro).

## Giá báo :

Từ số 1 đến số 30 : 40 đ mỗi số  
Từ số 31 trở đi : 50 đ mỗi số

Báo đóng hộp mỗi cuốn 10 số

Bộ 1 từ số 1 đến số 10 giá 500 đ

Bộ 2 từ số 11 đến số 20 giá 500 đ

Bộ 3 từ số 21 đến số 30 giá 500 đ

Ở xa xin gửi thêm tiền cước phí  
bảo đảm 1 số báo 15 đ, 1 bộ 150 đ

Tất cả báo trên đều có bán tại  
Nhà Sách Khai Trí 62 Lê Lợi Saigon  
hoặc tòa soạn.

Bưu phiếu đề : Bà Đỗ thị Phương  
159 Thiệu Trị — Phú Nhuận  
Saigon.



(tiếp theo)

— Cảm ơn cậu Đoàn nhiều lắm. Tôi sẽ trả ơn cậu.

Đã nghe qua và gà trống nói, Đoàn không ngạc nhiên khi nghe nhái nói nữa. Đoàn tiếp tục đi.

Sau đi ít lâu Đoàn đi đến chân núi. Nhưng Đoàn thấy có một con sông rộng và sâu chảy trước mặt, rộng đến nỗi gần như không thấy được bờ bên kia.

Đoàn bối rối đứng lại. Đoàn tự nhủ : «Cò lẽ mình sẽ tìm thấy một cái cầu, một khúc sông cạn hay một chiếc thuyền». Nó đi dọc theo bờ sông con sông bao quanh cả ngọn núi. Chỗ nào sông cũng rộng và sâu, và không thấy cầu thấy thuyền nào cả. Đoàn ngồi xuống khóc bên bờ sông. Nó kêu lên :

— Bà Tiên Phúc Hậu, bà Tiên Phúc Hậu, đến giúp con ! Biết rằng trên đỉnh núi có cây nhân sinh có thể cứu sống mẹ con có ích gì đâu nếu con không thể lên đến đó ?

Đúng vậy lúc này, gà trống mà Đoàn đã cứu thoát khỏi miệng cáo hiện ra bên bờ bảo Đoàn :

— Bà Tiên Phúc Hậu không thể giúp cậu gì được. Núi này ngoài quyền lực của bà. Nhưng cậu đã cứu mạng tôi, tôi muốn chứng tỏ lòng biết ơn. Cậu hãy ngồi trên lưng tôi, tôi cam đoan sẽ đưa cậu qua bên kia bờ.

Đoàn không ngần ngại. Nó ngồi lên lưng gà trống, nghĩ bụng sẽ rơi xuống nước. Nhưng Đoàn không bị dính một tí nước nào, gà trống chở Đoàn trên lưng một cách khéo léo khiến Đoàn thấy chắc chắn như ngồi trên mình ngựa. Đoàn ôm chặt lấy cổ gà. Gà bắt đầu bay đi. Sông rộng đến nỗi gà phải bay trong hai mươi một ngày mới tới bờ bên kia. Trong hai mươi một ngày Đoàn không đói, không khát, không buồn ngủ.

Khi đến nơi, Đoàn lễ phép cảm ơn gà trống. Gà xù lông thật đẹp rồi biến mất.

Đoàn tự nhủ :

— Chắc thần núi muốn ngăn không cho mình lên núi nhưng bà Tiên Phúc Hậu đã giúp mình. Bây giờ mình lên gần tới núi rồi.

Đoàn đi, đi mãi. Nhưng đi mấy cũng vô ích, vẫn không thấy rời xa

# CÂY NHÂN SINH

Truyện cổ tích  
HOA TƯỜNG DUNG kể

chân núi và xấp lại đỉnh núi hơn lúc mới qua khỏi sông tí nào.

Một đứa trẻ khác sẽ quay lui, nhưng Đoàn không nản lòng. Mặc dù mệt ghê gớm, nó đi trong hai mươi một ngày không tiến tới được tí nào. Tới chừng đó nó vẫn không chán nản. Nó tự bảo :

— Dù phải đi một trăm năm tôi cũng cứ đi cho đến chừng nào lên tới đỉnh mới thôi.

Vừa thốt ra những lời này, Đoàn thấy trước mặt một ông già nhìn Đoàn với vẻ tinh quái :

— Nhỏ, mày muốn lên đỉnh núi hả ? Mày kiếm gì trên đó ?

— Thưa ông tôi kiếm cây Nhân Sinh để cứu sống mẹ tôi hiện đang hấp hối.

Ông già lắc đầu, tựa cằm trên đầu gối, bảo Đoàn sau khi đã quan sát nó hồi lâu :

— Về mặt hiền lành và ngay thẳng của mày làm lão hài lòng. Lão là một trong những vị thần núi : lão sẽ để mày tiến tới được với điều kiện mày phải gặt cho hết lúa của lão, đập lúa, xay lúa và giã gạo. Khi nào đã gặt, đập, xay và giã xong, hãy gói lão. Mày sẽ tìm thấy những dụng cụ cần thiết trong lỗ gần bên cạnh mày, đồng lúa ở trước mặt mày.

Ông già biến mất. Đoàn kinh hãi nhìn những đồng lúa mênh mông trải rộng trước mặt. Nhưng nó gặt bỏ lòng chán nản, cời áo, cầm lấy chiếc liềm ở trong lỗ và quả quyết khỏi sự gặt lúa. Nó phải gặt suốt trong một trăm chín mươi lăm ngày và đêm.

Khi gặt hết lúa rồi, Đoàn khỏi sự dùng đòn đập lúa. Đoàn đập trong sáu mươi ngày. Khi đập hết, Đoàn bắt đầu bỏ lúa vào cối xay xay. Nó xay trong chín mươi ngày. Khi xay hết, nó bắt đầu giã. Nó giã trong một trăm hai mươi ngày. Khi giã xong hết, Đoàn sung sướng gọi thần núi. Thần núi hiện ra ngay, đếm được bốn ngàn ba trăm tám mươi lăm đấu gạo, bộp xem gạo giã có trắng không, đoạn tiến lại gần Đoàn, vỗ vai bảo nó :

— Mày là một đứa bé ngoan. Lão muốn trả công cho mày.

Ông già rút từ trong túi ra một hộp thuốc lá bằng gỗ, trao cho Đoàn, nói với vẻ tinh quái :

— Khi nào mày đã trở về nhà mày hãy mở hộp thuốc ra. Mày sẽ thấy thứ thuốc lá chưa từng có.

Đoàn không hề hút thuốc lá. Món quà của vị Thần núi nó thấy thật vô ích. Tuy nhiên tánh nó vốn lễ phép không tỏ lộ điều suy nghĩ ra ngoài. Nó cảm ơn ông già với vẻ hài lòng.

Ông già mỉm cười, đoạn cười phá lên và biến mất.

Đoàn lại đi và mừng rỡ thấy tiến dần đến phía đỉnh núi.

Sau ba tiếng đồng hồ Đoàn đi được hai phần ba quãng đường, chừng đó nó thấy bị một bức tường rất cao chặn lại.

Đoàn đi dọc theo chân tường học quanh núi. Không có một cái cửa, một cái khe hở nào có thể theo đó mà đi qua.

Đoàn ngồi xuống đất suy nghĩ phải làm gì. Nó quyết định chờ. Nó chờ trong bốn mươi lăm ngày. Hết bốn mươi lăm ngày, nó nói :

— Dù phải đợi một trăm năm tôi cũng cứ ngồi đây không nhúc nhích !

Nó vừa thốt ra những lời đó, một mảng tường sụp xuống đánh âm một tiếng ghê gớm. Đoàn thấy từ chỗ tường sụp một người không lồ hiện ra, múa một cây gậy lớn trong tay :

— Nhỏ, mày muốn đi qua hả ? Qua khỏi tường mày kiếm gì ở bên kia ?

(còn nữa)



# Đường lên núi THIÊN MÃ

(Nếp theo)

Nhưng Nam đã nhìn chị chăm chú và lần này, anh chàng nói bằng một giọng thành thực :

— Cô đang đùa với lừa đây, cô Thu Dung. Nhân danh tình bạn, tôi hết lòng khuyên cô phải hết sức cẩn thận.

Chị Thu Dung trả lời bằng một giọng cảm động :

— Cám ơn anh nhiều lắm, nhưng cười cợt rồi, khó xuống. Dầu sao tôi sẽ hết sức cẩn thận.

Nam nói :

— Nếu cô cần gì tôi tôi, tôi lúc nào cũng sẵn sàng, kể cả những công tác ngoài phạm vi chuyên môn là cái việc chụp hình này. Tôi đã theo dõi báo chí và biết rõ công việc của cô làm. Thành thực mà nói, tôi rất quý mến cô, và con đường mà cô đang theo đuổi. Bởi thế nếu có phải khó nhọc hơn nữa, tôi cũng sẽ sẵn sàng.

Chị Thu Dung cảm ơn anh ta một lần nữa. Một lát hai người đứng dậy chia tay.

Ở Viện Quốc Gia Khoa và Kỹ Thuật về, việc đầu tiên là chị Thu Dung thu dọn cái mặt bàn ngỗng thiếu nhi/32

ngang sách vở tài liệu của mình. Sau đó chị trải đủ 10 trang tài liệu đã được anh Nam chụp lại lên mặt bàn Ngỗng đến 75 Watt được bật lên tăng cường cho ánh sáng êm dịu của ngọn đèn neon thuộc loại hai. Và rồi chị bắt đầu cặm cụi vừa soi kính lúp vừa ghi chép tất cả những dòng chữ li ti nổi lên với độ đậm nhạt chỉ bằng 3 phần 10 so với nét mực mẫu tím viết rõ ràng trên trang giấy. Lúc đó vào khoảng gần 10 giờ sáng, nhưng khi chị đứng dậy, đồng hồ gần 4 giờ chiều. Trung suốt 6 tiếng cặm cụi chị không hề đứng dậy lấy một lần. Đôi mắt của chị như muốn nổ ra vì chịu đựng quá lâu dưới ánh sáng chói chang của ngọn đèn rọi. Và lạ thay, khi vừa thả tay tắt bớt ngọn đèn và mặc ánh nắng buổi chiều gay gắt còn xuyên qua khung cửa một màu rực rỡ, nhưng chị bỗng cảm thấy cảnh vật chung quanh tối sầm lại, đầu óc quay cuồng điên đảo, phải gượng lắm chị mới lễ được tới chiếc divan nằm vật xuống. Gân cốt của chị như căng lên, bắp thịt tê điếng, đầu óc bồng bênh như con thuyền đang đi vào bão tố. Chiếc áo dài còn nguyên nếp buổi sáng chưa kịp thay ra bây giờ ướt đầm mồ hôi. Trong thế nằm một mõi như thế, chỉ

năm phút sau chị Thu Dung đã ngủ thiếp đi lúc nào không hay. Một con thạch thùng (rận mối) từ trên trần nhà rớt xuống nghe một tiếng bịch nhỏ nhẹ. Nó kêu khê một tiếng ắt ắc khô khan rồi bò từ 2 cổ chị xuống ngực và chạy biến vào một khe hở dưới gập divan. Nếu lúc tỉnh táo có lẽ chị đã hét lên như còi xe cứu hỏa vào lúc có đám cháy lớn nhất, bởi vì thạch thùng là thứ mà chị Thu Dung hãi nhất trên đời.

Ngay khi con thạch thùng bò đi khỏi thì trên trần nhà có tiếng động nhẹ. Chiếc khung gỗ của cánh cửa thông lên nóc nhà khê nhích qua một bên, để lộ ra một khuôn mặt già nua quen thuộc : kẻ đội lốt Tâm Quê Hân (trong bộ vỏ đóng vai cụ già mà lần trước đã tới gặp chị Thu Dung) mím một nụ cười khoan khoái, rồi nhẹ nhàng như một con mèo, chỉ cần đánh đu một cái khê là hai chân của hắn đã chồm xuống sàn đá hoa không một tiếng động mạnh. Sau khi liếc

nhìn chị Thu Dung một lần nữa để yên chí là chị còn đang thiếp đi, hắn vội vã tiến lại mặt bàn. Khuôn mặt của hắn rạng rỡ hẳn lên. Hắn quơ tay lượm lên một trang giấy còn tươi nét mực mà chị Thu Dung vừa ghi chép và liếc đọc thật nhanh. Vừa đọc, hắn vừa gật gù ra chiều hết sức thỏa mãn.

— Con bé khá thực. Thật không hổ danh là Thu Dung. Nhưng cô mình ơi, cao nhân tác hữu cao phân trí, thủ đoạn của ta còn bay bướm hơn nhiều. Chỉ với 15 phút đồng kịch hôm nọ, là ta huy động được cả những phương tiện tối tân nhất của Viện Quốc Gia và Khoa Học để rồi bây giờ hốt tron cái kết quả độc đáo này.

Nói rồi hắn quơ hết những tấm phóng ảnh trên mặt bàn, kể cả những trang giấy mà Chị Thu Dung khổ công ngồi ghi chép trong 6 tiếng đồng hồ ròng rã vừa qua. Sau đó, hắn lật cuốn bloc-note ở gần đó lên, hy hoáy viết một vài dòng :

Kính gửi cô Thu Dung,

Thật là bất đắc dĩ lắm tôi mới phải mạo muội đột nhập nhà cô trong một hoàn cảnh bất lịch sự như thế này. Về đề nghị hợp tác của tôi, tôi thấy chưa chỉ cô đã ăn mừng rồi. Bởi vậy tôi thấy khó mà tình nguyện làm ăn lâu dài với cô được. Công Ty Phương Hoàng kể như... tạm ngừng hoạt động và tôi xin phép thu lại 10 trang tài liệu mà tôi đã đưa cho cô mượn hôm nọ.

Kính chúc cô ở lại bình an mạnh khỏe. Tôi đang dò hỏi một giới quốc gia để sắm một hòn đảo thơ mộng nào đó ở Thái Bình Dương. Tôi chưa công việc xong xuôi, nếu cô muốn trở thành Bà Chúa Đảo, xin cứ nhận tin trên nhật báo Ánh Sáng Thời Đàm mấy câu : «chấp nhận mua hàng. Bà Giám đốc Công Ty Phương Hoàng». Tôi sẽ tổ chức lễ đón rước cô trọng thể không kém lễ Đổng quang của Nữ Hoàng Anh Quốc.»

ký tên : LĂNG TỬ

(còn nữa)



# Hộp Thư

(tiếp theo)

chuyện chưa thể có được. Chỉ có thể làm được từng vừng nhỏ thôi em ạ. Em học khoa học chắc biết làm thế nào để có thể thành cơn mưa, cơn bão, khô hạn như, phải không em.

**Em Hàn-ngọc-Diễm-Thủy-Gia-Định:** Chị khuyên em đọc sách là vì chị thấy em bỏ cả thì giờ đi tìm tòi những điều không có ích gì. Em nên coi lại bài báo chủ nhiệm viết trong số 29, về «điều nên tránh» có «hiểu biết những điều mình không cần biết». Tôi mò quá về những điều vô ích làm mất thì giờ và có khi còn tai hại cho nhân cách nữa. Chủ trương của T.N là giúp các em về phương diện giải trí và giáo dục. Nếu em thấy đọc T.N có ích lợi cho em chút nào, điều đó làm cho tòa soạn rất vui vì đã đi đúng lý tưởng. Nếu em quan niệm đọc giả chỉ mua báo vì có bài của mình thì chị thấy không cần bán thêm nữa. Bài các em gửi về mà hay, hợp với chủ trương của tòa soạn thì tòa soạn rất hoan nghênh và ước mong tìm thêm được các cây viết mới. Không bao giờ T.N vì muốn giữ độc giả mà phải đăng bài người đó, nếu sự đó không theo đúng mục đích trên. Vì như thế là phạm vào quyền lợi của mấy ngàn độc giả không có bài đăng, cần đọc những bài có giá trị em ạ.

**Em Liên-Thủy:** Em đã thương quá đi thôi. Em đã vào Vườn Hồng rồi đó mà, khổ. Thắc mắc nữa. Ai sao mình vậy, em cứ xưng hô như các anh chị: bác Chủ nhiệm, chú Chủ bút, chú Bách Khoa, anh Bình Electronic, chị D-P-K v.v... hể ai cười là em khóc nhè luôn, thế là cả làng sợ xanh mặt, hết dám cười nữa, phải không em?

**Em Hàn-ngọc-Dung-Gia-Định:** Phải tập viết cho ngay lại nghe em. Đừng viết bằng mực đỏ. Bộ em không đọc bài của chị Diễm Thủy viết ở Vườn Hồng sao em. Nếu quý mến chị, em nên dùng thì giờ đọc sách báo, nghiên cứu mấy trò chơi lật vật để bày cho các bạn, em nhé.

**Em P-T-M-Saigon:** Chị tiếc rằng không thể trả lời thư riêng, chị cảm thông nỗi buồn của em. Sự không được đọc sách báo đối với người đam mê đọc, là một hình phạt, có khi kẻ bị phạt phát điên lên vì bị cô đơn quá

đôi. Em nói rằng những lời khuyên của chị đối với em là vô ích vì em quá yếm thế. Chị hiểu. Chị không khuyên gì hết. Chị chỉ xin đọc lời cầu nguyện của 1 người yêu đời: «Nếu Thượng đế bắt tảo tạt, xin cho còn lại đôi mắt, nếu bắt mù luôn, xin cho còn 1 ngón tay để sờ chữ nổi để còn đọc được sách». Chắc tình thế em dần dần nổi bi thảm đến thế, vậy em ráng vùng vẫy để có thể đọc được sách em nhé.

Thư cần phải chú ý vấn đề em ạ.

**Các em Minh Phương (Cai Lậy), — Phương Đài (Gia Định) — Ban 12 (Đalat) — Linh Phương (Saigon) Mai Kim Hoa (Gia Định) Ngọc Hạnh (Long An) T.H. Cầm (Saigon) Bích Châm (Gia Định) Huỳnh xuân Đam (Bồng Sơn) Hoàng Phương (Biên Hòa):**

Đã nhận được thư, chị chân thành cầu chúc các em tất cả những điều các em đã chúc chị, và xin các em thông cảm chị trả lời chung thế này cho mau đỡ các em khỏi chờ đợi nhé.

*Thương mến tất cả các em*

**Nhắn chung tất cả các em:**

1— Có một số em muốn gửi chị đóng bộ, chị rất tiếc không thể giúp được vì công việc của tòa soạn lành tính lắm, nhận đóng rồi lẫn lộn của các em, chậm trễ v.v... rồi các em lại buồn, lại phiền trách lung tung mất cả vui. Tuy nhiên, chị sẽ tìm một địa chỉ rồi sẽ loan báo nhé.

2— Các em gửi mua Hương Thư vì không biết giá tiền nên gửi nhiều quá, thành ra phải trả lại mất công chị mua bưu phiếu. Các em chỉ gửi về 100đ (một trăm đồng) thôi, là đủ đủ cả tiền cước phí bảo đảm rồi.

3— Các em gửi bài về nên viết riêng mỗi mục ra 1 tờ giấy rời, để tiện cho chị gửi tới các vị phụ trách. Đừng viết chung vào một tờ giấy, đầu tiên là thư cho chị, rồi tới cả quên, nhờ chị hỏi đùm chú Bách Khoa... rồi «... tiện thể chị nói với anh Bình» v.v... chị không làm sao xé tờ thư đó ra để chia cho mỗi người một mẩu được.

4— Từ 6 tuổi, bắt đầu đánh vần được báo Thiếu Nhi cho tới 30 tuổi đến có thể lấy thẻ gia đình T.N. Trên 30 tuổi nếu có vị nào muốn thẻ gia đình thì T.N. xin hân hạnh mời gia nhập. Vậy xin các em đừng thắc mắc rằng: «em... tuổi có còn gia nhập được không?» nữa nhé.

5— Để tránh phiền phức cho các em, T.N. không mở mục giới thiệu hoặc nhân tin các em với nhau. Vậy xin các em đừng đòi điều này nữa.

*Quý vị sau đây chúng tôi đã gửi bảo đảm báo:*

L.M. Đặng Văn Tú — Ông Quách Gia — Ông Nguyễn Ngật.

*Và các em:*

Trương Đức Ngự — Thảo Quyên — Lê Viết Ngọc Hoàng Long — Nguyễn Mao — Lê diên Sơn — Ngô Huy Hòa — Nguyễn Vĩnh Trinh — Như Uyên Hoàng Phương — Lê Ngọc — Vĩnh Khang — Nguyễn ngọc Quang — Nguyễn Đường Nguyễn Huy Trinh — Hồ hồng Ngọc — Bùi Văn Minh — Nguyễn đức Thành — Lương Văn Ninh — Ngọc Hạnh — Lê Văn.

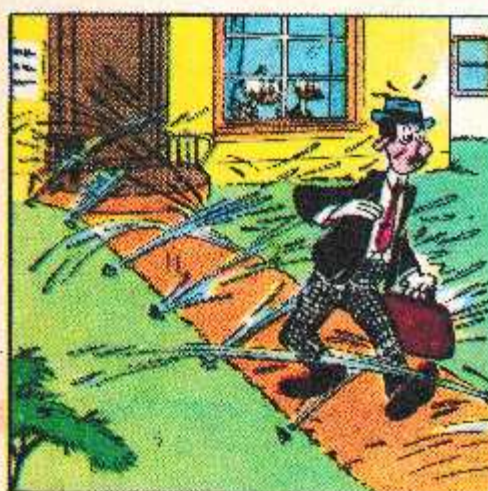
*Bài đã nhận được từ ngày 1-5-72 đến 6-5-72 của các em:*

Nguyễn Văn Giàu, Trí Dũng, Hoàng quốc Việt, Linh phương Trang Tử, Trương Văn Hiền, Xuân Thông, Việt Hậu, Tăng kiến Lửa, Tăng hữu Tiến, Nguyễn thị Nga, Thu hồ Thủy Văn, Văn Tuấn, Hoàng Phấn, Minh Phương, Nguyễn thị Hồng, Lê anh Dũng, Cô May, Lê Phi, Lê dương Thạch, Ngô Huy Hòa, Hoài Sơn, Hoa linh Vũ, Thế Linh, Đảng Linh, Nguyễn đình Diễm, Thụy Vy, Trương Bông, Trương thị Sen, Trần triết Tâm, Hồ hoài Thanh, Trần Mai, Nguyễn há Nguyễn, Lê phát Tân, Nguyễn hùng Thiện, Đặng thanh Bạch, Bảo Hùng, Thủ cả Hối, Hoàng Lan, Lê quang Uy, Dạ ly Vũ, Nguyễn thủy Giang, Phạm hoài Nhân, Trần ngọc Pháp, Trần văn Đây, Trịnh công Truyền, T.H Cầm, Châu quang Tường, Hàn ngọc Diễm Thủy, Máy Huân, Nguyễn tri Hùng, Phương Đài, Phiền yên thủy Phương, Nguyễn đức Hiệp, Ngô thị Thanh Khuê, Hồ thanh Phương, Phạm hồng Phước, Hồng thủy P. Thanh, Anh Sơn, Thái thị Ngọc Diệp, Võ Việt Tâm, Nguyễn Hiền, Nguyễn Văn Cà Lơ, Kim Sơn, Nguyễn đình Dũng, Triệu phước Thuận, Sầu Mây, Phạm hoài Nhân, Trần thời Hưng, Thu thảo H. T. Nhơn, Sĩ Ruê, Lê quang Đán, Nguyễn thị Kim Hoa, Nguyễn hữu Voi, Nguyễn mạnh Hùng, Châu Bà, Vũ Văn Luận, Tây Phong, Trần Hùng, Bạch Sơn, Nguyễn minh Kiệt, Trịnh quốc Trung, Trầm trường thanh, Lê minh Lợi, Ngọc Lynh, Đặng sử Nghĩa, Phương trời Văn Nguyệt, Phạm thành Thế.



# CAI CHUÔNG

16



© 1971 - Walt Disney Productions